

# KIIPELY

NRO 2/15 6 € [www.climbing.fi](http://www.climbing.fi)







Antti Ahola

## PÄÄKIRJOITUS

12.6. järjestettiin Helsingin Bio Rexissä ”Kylmää kiveä – suomikiipeilyn tarina”-elokuvan ensi-ilta. Elokuvan käsikirjoituksesta ja ohjauksesta sekä leikkauksesta ja kuvauksesta oli vastannut Bluekangoo films eli Tommy Vänskä ja Ville Kurru. Musiikin elokuvaan oli tehnyt Aleks Myllykoski. Elokuva kertoo Suomen kiipeilyn synnystä ja kehityksestä Matti A. Jokisen alppi-kiipeilyharrastuksen ensiaskelista 1950-luvulla aina näihin päiviin – urheilukiipeilyn ja boulderoinnin eriytymiseen omiksi lajeikseen ja kaupallisten kiipeilyhallien mahdollistamaan harrastajamäärien hurjaan kasvuun.

Tapahtuma myytiin nopeasti loppuun, ja paikan päällä oli lähes 700 kiipeilyn ystävää. Lasipalatsissa sijaitseva teatteri oli kuin suomikiipeilyn ”kuka on kuka”! Lähes kaikki maamme kiipeilyn kehittäjät ja vaikuttajat olivat ensi-illassa, ja oli mukavaa törmätä ihmisiin, joita en ollut tavannut jopa yli kymmeneen vuoteen. Ensi-ilta jatkui Bio Rexissä juhinnan merkeissä aina pikkutunneille asti.

Mielestäni elokuvan julkaisu oli kulttuuriteko, onhan meillä jo yli 50 vuotta suomalaisen kiipeilyn historiaa takana. Harva uusista harrastajista on tiennyt, mistä olemme tulleet, ja ketkä ovat menneinä vuosikymmeninä soitua kantaneet. Nykyisillä harrastajamäärillä ja suo-

rituspaikoilla lajin elinvoima ja tulevaisuus on jo turvattu, mutta menneinä vuosikymmeninä suomikiipeilyn elämänlanka oli välillä heikko, ja vain muutaman aktiivin varassa. On myös tärkeää tuntee, että olemme kaikki osa pidempää jatkumoa, ja historia auttaa myös aavistamaan, mihin suuntaan tiemme johtaa. On arvokasta saada tarinat ja motiivit talteen, ennen kuin on liian myöhäistä. Monet alkuaikojen harrastajista ovat jo iäkkäitä, ja osa on jo poistunut keskuudestamme.

Onnittelut elokuvan tekijöille ja kiitos kaikille sen tekoon osallistuneille!

Kiipeilylehden Spotteri, eli suomalaisen kiipeilyn ja suomalaisten kiipeilijöiden suoritusten uutispaikka lehdessä, kaipaa uutta toimittajaa. Jos tunnet kutsumusta tehtävään, ota yhteyttä allekirjoittaneeseen: jari.koski@climbing.fi. Olet kiinnostunut kiipeilystä ja siihen liittyvästä uutisoinnista, sinulla pysyy näppis ja mahdollisesti kamerakin kädessä ja haluat olla mukana lehden teossa. Koska lehti on pääosin vapaaehtoisvoimin koottu julkaisu, emme maksa palkkaa, mutta saat olla mukana jakamassa kiipeilyn ilosanomaa.

Hyvää kesää ja kiipeilyn iloa!

Toivottaa päätoimittajanne Jari Koski

## SISÄLLYS

- 4 Spotteri
- 8 Junnu PM-boulder
- 10 Suomen kiipeilygeologiaa, osa 6
- 12 Lago di Como
- 16 Galleria
- 22 Verdon
- 34 Kylmää kiveä – suomikiipeilyn tarina
- 36 Kiipeilijän Etelä-Afrikka – muutakin kuin Rocklands
- 40 Välinetstit
- 42 Kuinka onnekas olinkaan – tarina eräästä putoamisesta
- 45 Sakun palat
- 46 Tiedotteet
- 49 Topoarovastelu

**KANSI** | Jari Koski kakkosena reitillä Réve du Fer, Verdon, Ranska. Kuva: Kuutti Heikkilä.

**SISÄKANSI** | Lauri Mikkola, El Dorado, 6a+, Costa Blanca, Espanja. Kuva Juho Seppänen.

### KIPEILY 2/2015

**Julkaisija** Suomen Kiipeilyliitto ry., Erätie 3, 00730 HELSINKI, puh. 09-224 32 907. ISSN 2323-3745. **Päätoimittaja:** Jari Koski, 040-586 8123, jari.koski@climbing.fi.

**Ulkoasu, taitto:** Satu Bredenberg, Again Design **Avustaja:** Rami Haakana, Mina Jokivirta, Sampsa Jyrkynen, Sampo Kiesiläinen, Saku Korosuo, Olli-Pekka Manni, Tomi Nytorp, Juha Olli, Perttu Ollila, Veera Turkki, Santeri Turkulainen sekä SKIL valiokunnat. **Paino:** Oy Trio-Offset Ab | Levikki: n. 4000. **Aineisto:** teksti word-tiedostona ja kuvamateriaalit erikseen Jari Koskelle: jari.koski@climbing.fi tai postitse: SKIL/Jari Koski, Erätie 3, 00730 Helsinki. **Teksti:** Älä tee tekstiin sisennyksiä tai muita asettelumuokkauksia. Erota kappaleet välirivillä. Lähetä tekstistä valmis viimeinen versio, oikolue mielellään ennen lähetystä. Ota yhteyttä Jari Koskeen, jos aineistosta ei ole sovittu etukäteen. Toimituksella on oikeus editoida tekstiä. **Kuvat:** digikuvat kameran suurimmalla resoluutiolla. Kuvan oltava 1:1-koossa 300 ppi, esim. galleriaan n. A4-koossa 300 dpi. Alle 500 kt:n kuvia ei pysty painamaan edes pienessä koossa. Kuvien tallennusmuoto tiff, psd tai jpg. Jpg-kuvat alkuperäisinä säätämättöminä. Jpg:n tallentaminen uudestaan jpg-formaattiin pakkaa jo pakattua kuvaa jolloin kuvan laatu heikkenee entisestään. Itse skannatut kuvat mielellään RGB-muodossa. Kuvaajien nimet painetaan aina kuvan ja jutun yhteyteen. Liitä mukaan kuvaajan nimi sekä kuvatekstit; paikka, kuvaaja, kiipeilijä(t), reitti ja vaikeusaste ym. tiedot. Emme mielellään julkaise kuvia, jotka on jo julkaistu muussa lehdessä, blogissa tai www-sivuilla.

**Seuraavat Kiipeilylehdet:** 3/2015 syysnumero aineisto 10.9.2015 ilmestyy lokakuu 2015 | 1/2016 talvinumero aineisto 10.1.2016 ilmestyy helmikuu 2016

Kiipeilylehti postitetaan maksutta Kiipeilyliiton jäsenseurojen henkilökäsitteille. Muille tilaukset osoitteesta lajipalvelu@valo.fi. Vuoden kestopilaus 16 €/vuosi. Irtonumerohinta 6 €. SKIL jäsenseurojen jäsenen osoitteenmuutokset ja muut postitukseen liittyvät asiat hoitavat Kiipeilyliiton jäsenesurat. Osoitteenmuutoksissa tai kun et ole saanut lehteä, ota ensimmäiseksi yhteys omaan seuraasi. Seurat hoitavat osoitteiston päivityksen SLU/Valo lajipalveluun: lajipalvelu@valo.fi. **Ilmoitusmyynti:** Jari Koski, jari.koski@climbing.fi. Media-kortti osoitteesta www.climbing.fi. Toimitus ei vastaa tilaamatta lähetetystä materiaalista, sen palauttamisesta, lehdessä julkaistujen kirjoitusten sisällön aiheuttamasta mielipahasta eikä juuri mistään muustakaan :) Lehden julkaisijan vastuu mainoksien julkaisussa tapahtuneissa virheissä rajoittuu mainoksen hintaan.



Bob Marley, 8A+, Jarkko Linkosuonio.

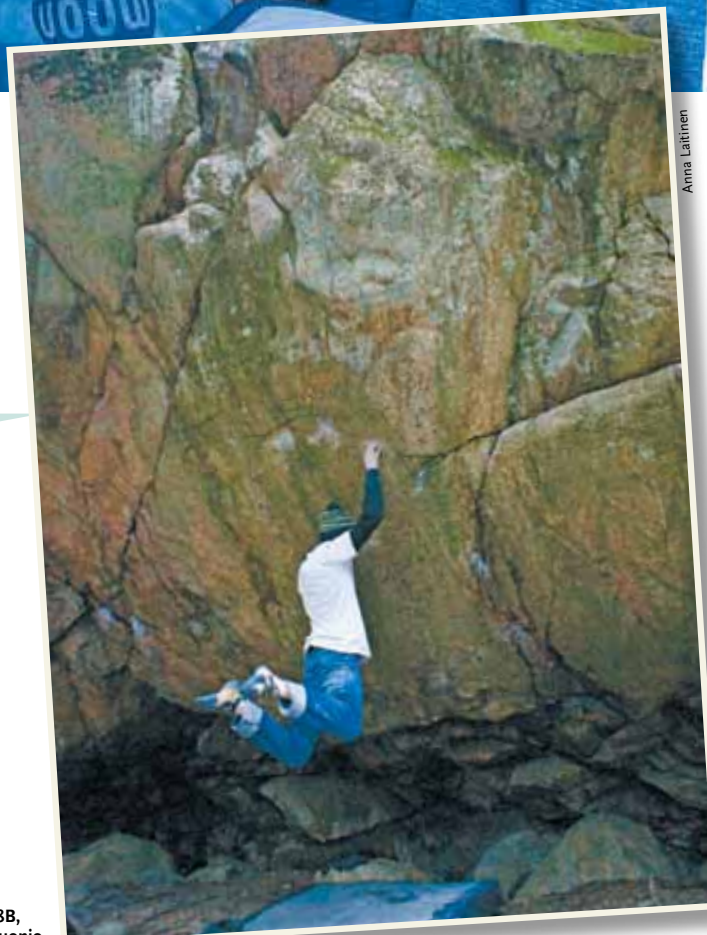
## Super-Jarkko Linkosuonio raportoi:

Tammi-maaliskuussa kiipesin vain noin 5–10 kertaa, sillä vointini oli sen verran huono. 21.3. menin Myllikselle ja tarkoitus oli kokeilla vähän Hottentottia. Hottentotin sijaan päädyin kuitenkin kokeilemaan *Super Mario 8B*:tä ja onnistuinkin tekemään siihen kolmannen nousun nopeasti sessiossa. Siitä lähtien aloin kiipeämään taas säännöllisemmin. Kevään aikana olen käynyt kiipeämässä 1–3 kertaa viikossa, pääsääntöisesti ulkona. Enempää en oikein pysty kiipeämään, kun yhden session jälkeen tarvitsee yleensä ainakin kaksi päivää lepoa.

Kevään aikana olen käynyt kiipeämässä paljon 8A-8A+ boulderia. Niistä varmaan itselleni merkittävin on kolmas nousu *Bob Marley 8A+*:aan Turussa. Reitti on aikoinaan Tomi Nytorpin ensinousema muutaman moven voimalinja, jonka sainkin kiivettyä kolmannella yrkkällä. Olen halunnut kokeilla reittiä siitä lähtien, kun näin sen ensimmäisen kerran 2010.

Loppukeväästä halusin alkaa kokeilla vaikeampia reittejä. Rupesin työstämään *Hypergravityä*, joka on kyllä selkeästi vaikein reitti mitä olen ikinä kokeillut. Mielestäni greidi on nyt 8B+ luokkaa otteen hajoamisen jälkeen.

Super Mario 8B, Jarkko Linkosuonio.



Anna Lahtinen

Olen satsannut siihen muutaman session ja reitti on ollut todella lähellä. Olen tippunut muutaman kerran ihan lopusta. Työstämistä hankaloittaa se, että jaksan ottaa vain 2–3 hyvää yrkkää sessiossa. Kokeilin myös movet

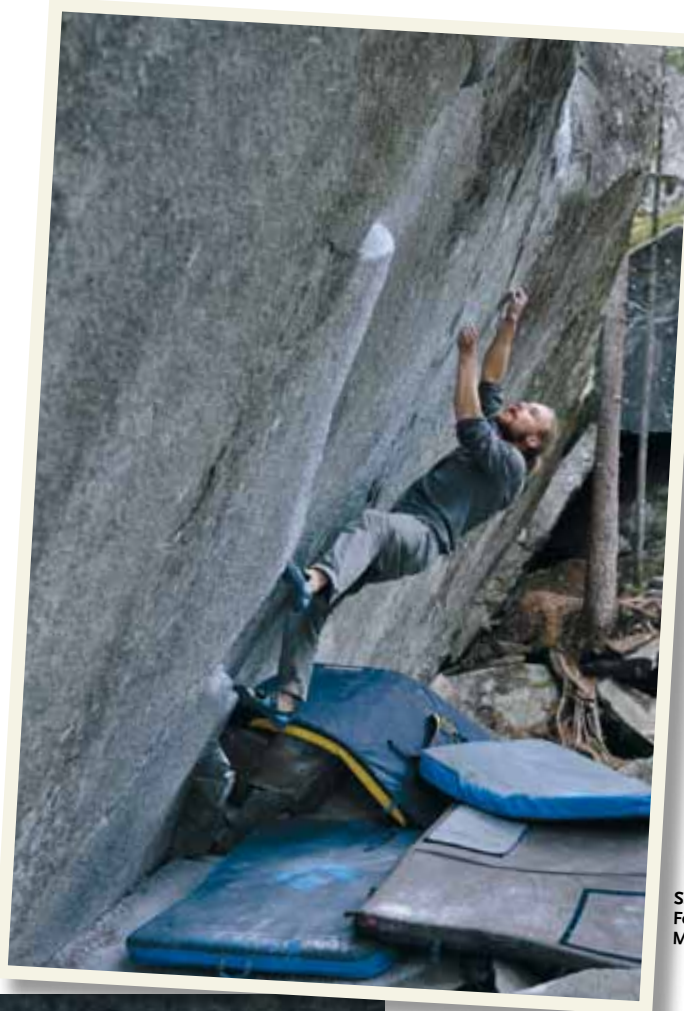
reittiin *Armoton 8B+* (8B?) yhden session lopussa ja sainkin tehtyä lähes kaikki movet tosi nopeasti. Sen jälkeen en ole sitä käynyt vielä yrkkäämässä. Syksyksi on siis paljon reittejä hampaankolossa!

### Jarkon kevään tickkilista:

Supermario 8B, 3rd ascent  
Bob Marley 8A+, 3rd ascent, 3rd go  
Hottentotti assis 8A+  
Antonin reitti 8A, 3rd go  
Unusual Suspect 8A  
Hottentotti 8A  
My Cock Rages On 8A (7C+)  
Kuumalinja 7C+  
Silversurfer extension 7C+, Flash  
Suomijoutsen 7C+ (FA after broke)  
Piru 7B+, Flash  
Chippendlae 7B+, Flash  
Asento-opas 7B+ Flash

### Muita uutisia:

Viileä ja kitkainen kevät oli oivaa aikaa boulderoijille Suomessa. Seuraavia kasin reittejä lähetettiin: Sami Koponen *Optical Illusion*, 8A ja *Hottentotti assis*, 8A+, jälkimmäisen kiipesivät myös Kuutti Huhtikorpi ja Jiri Kuusonen. Tuomo Vainio ja Markus Lehtonen ehdivät päihittää Turun Pirunpesän pahiksen *Kellarijengi*, 8A. Molemmat Markukset, Lehtonen ja Muinonen saivat nähdä harhoja, ja lähettää *Optical Illusion*, 8A Espoossa. Kuutti Huhtikorpi kohtasi *Mongoolin*, 8A Ahvenanmaan Getan Grottanilla. Olli Antikainen kiipesi Pasi Penttisen klassikon *Mahjongg*, 8A Juukassa, ja Lauri Vehkala reitin *Nambla*, 8A Rovaniemellä.

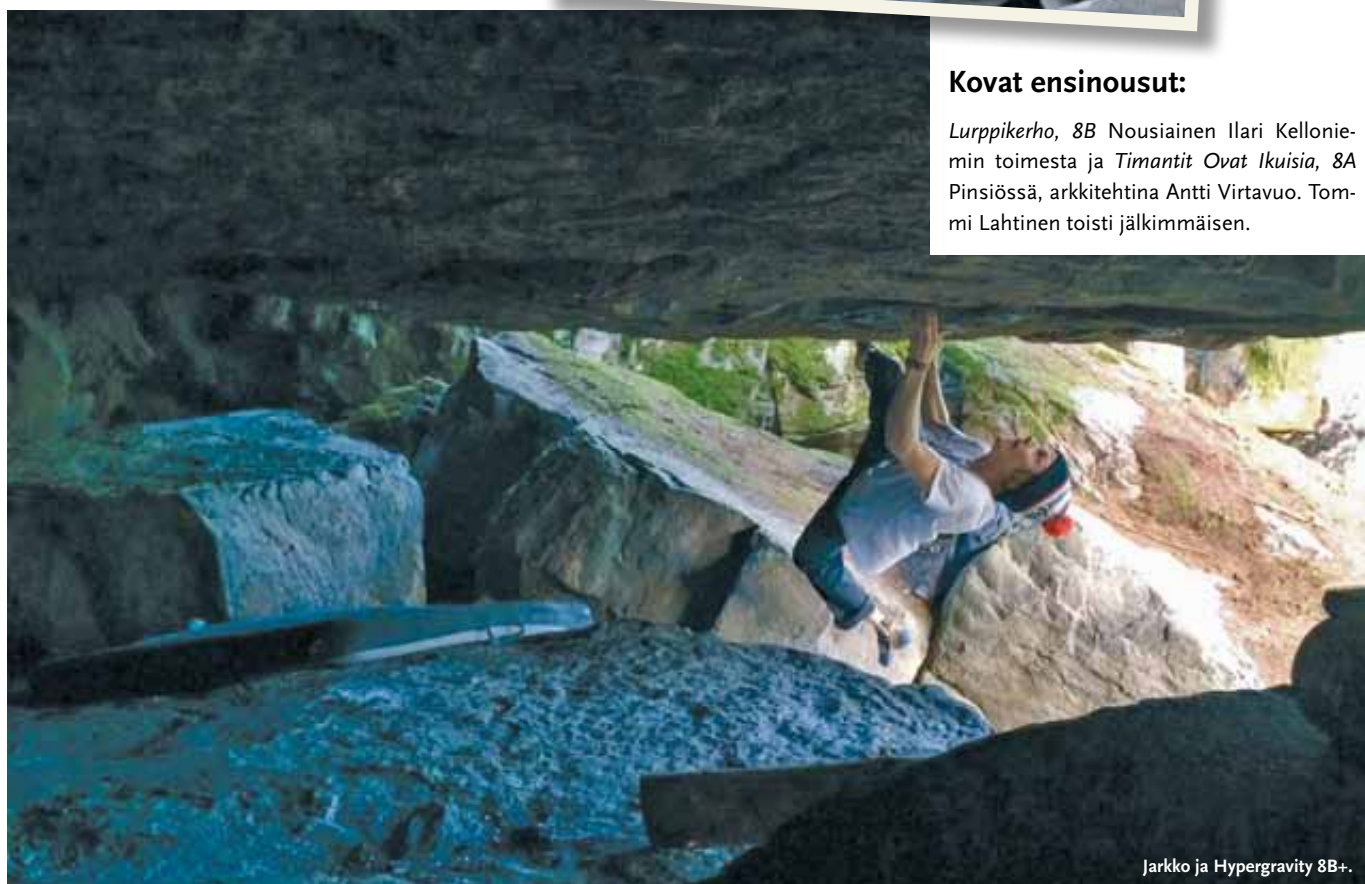


Anni Marninen

Sampo Lahtinen,  
Foxy Lady 8a,  
Magic Wood.

### Kovat ensinoutut:

*Lurppikerho*, 8B Nousiainen Ilari Kelloniemmin toimesta ja *Timantit Ovat Ikuisia*, 8A Pinsiössä, arkkitehtina Antti Virtavuo. Tommi Lahtinen toisti jälkimmäisen.



Jarkko ja Hypergravity 8B+.

Anni Marninen



Andy ja Nallen Normipäivä, 8B.

Andy Gullsten ei tuntenut armoa Myllyksellä, jossa taipui Haapakosken *Armoton*, 8B (+). Ahvenanmaalla Andyllä oli normipäivä, kun *Nallen Normipäivä*, 8B, antautui miehelle. Lappnorissa nähtiin Andyn nousu nuorena kuolleiden rokkareiden muistoksi, *27club*, 8A+. Suomen köysireittien onsight-rajaa hätyyteltiin Andyn toimesta Tervakosken Ruhankallioilla: *Texas Ranger*, 8a (+) meni ensimmäisellä yrittämällä ilman etukäteistietoa reitistä – onnittelut!

Sami Koponen and Pasi Sjöman kävivät Nummessa painimatsiin, ja selättivät vastustajansa: *Jaakobin Paini*, 8b+.

Pasi Sjöman kävi tyyppäämässä poksut Sveitsin Chironikossa, saaliina *Arete With Pocket*, 8A. Antti Virtavuo hyppäsi Fontainebleau metsässä dynon *Rainbow Rocket*, 8A.



Sauli Kiema

## Ulkomailla köyden päässä:

Samuel Hammer kävi huhtikuussa Saksan Frankenjurassa ja kiipesi reitin *New Orleans Heavy Weight Division*, 8c. Frankejurassa vieraili ensimmäistä kertaa Sauli Kiema, paikan poketit maistuivat Saulille ja kotiintuliaisina oli mm. *Subway*, 8b ja *Slimline*, 8a.

Sami Koponen kiipesi Etelä-Espanjassa El Chorrón matkallaan useamman 8a-reitin, esimerkiksi *No toques a tu madre*, 8a+.

Samuel Hammer ja New Orleans Heavy Weight Division, 8c.

## Tiedote El Chorrosta:

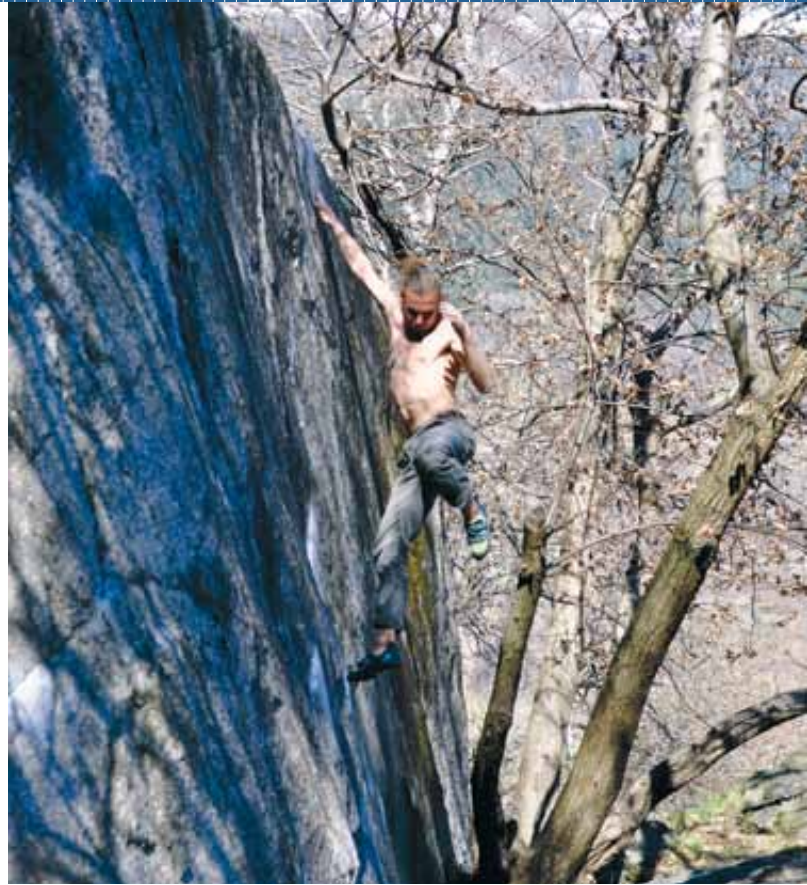
Caminito del Rey, jota pitkin osalle kiipeilyreiteistä on päässyt, on uusittu ja otettu aiempien tietojen mukaan käyttöön. Uusi reitti kulkee aivan vanhan reitin yläpuolella.

Samalla kiipeily kielletään reiteillä, jotka kulkevat Caminiton yläpuolella, sen alla olevat kiipeilyreitit jäävät käyttöön.

Caminito del Rey tulee maksulliseksi, mutta tämänhetkinen tieto on, että kiipeilijät voivat käyttää sitä ilmaiseksi laskeutuakseen tietyistä kohdista sen alapuolisia reittejä kiipeilemään.

Caminitolle päästetään vain 500 ihmistä päivässä. Kolme ensimmäistä kuukautta olivat kaikille ilmaisia, mutta pääsy vaatii ilmoittautumista netissä. Jo 34 000 ihmistä on ilmoittautunut, joten paikkoja on siis niukalti (eikä jutussa sanottu lasketaanko kiipeilijät mukaan 500 ihmisen kiintiöön).

Uutinen ja video Desnivel-lehdessä (jos haluaa englannintaa, onnistunee esim. Google Translaten avulla ehkä): <http://desnivel.com/excursionismo/el-nuevo-caminito-del-rey-a-punto-para-su-inauguracion-a-finales-de-mes>



Sampo Lahtinen Border Line 7a, Chironico.

Anni Manninen

Henry Grönholm  
Noustaainen  
OPM

OCUN WEBEE LADY 63,50€  
OCUN OZONE PLUS 122€  
OCUN WEBEE 1 53€  
OCUN HURRY/CONDOR BELAY SET 34,85€

**OCUN**  
Red Chili  
roca  
WILD COUNTRY  
ARCTERYX  
FIVE TEN

**BOULDERTEHDAS**  
BOULDERTEHDAS OY  
WWW.BOULDERTEHDAS.FI

PUH.  
010-2818999

RUUKINKATU 4  
20540 TURKU

TILAA TUOTTEET KÄTEVÄSTI VERKKOKAUPASTA!  
WWW.BOULDERTEHDAS.FI



Elmo Leppänen.

Ribe, Tanska

## Junnu PM-boulder 14.-15.3.

Joel Knorn

Me Suomen nuoret kisaajat Julia Rauman, Jonna Salmi, Helmi Puustinen, Aleksi Mikkola, Elmo Leppänen ja minä kokoonnuimme joukkueen johtajan Henri Grönholmin kanssa perjantai iltapäivällä Helsinki-Vantaa lentokentällä, josta lensimme Kööpenhaminaan. Pikaisen päivällisen syötyämme suunnistimme lentokentällä bussimme luokse, jossa tapasimme muiden maiden kisaajat. Bussimatka Ribeen kesti kolme tuntia joten pääsimme hostelliin perille aika myöhään. Saavuttuamme menimme suoraan nukkumaan.

Kisäpäivänä heräsimme aika pirteinä. Saimme nukkua melko pitkään, koska hostelli sijaitsi samassa rakennuksessa kuin kiipeilyhalli. Söimme aamiaisen ja menimme tutkimaan karsintareittejä. Reitit näyttivät hyvin mielenkiintoisilta ja olivat aivan erilaisia kuin mitä itse yleensä kiipeän. Ensimmäisenä kiipeesi Youth B -sarja, jossa Aleksi ja Elmo edustivat Suomea. Molemmat kiipeivät hyvin topaten neljä reittiä kahdeksasta ja heillä jäi vain parista yrityksestä kiinni finaaliipaikka.

Aleksi pääsi kahdeksannelle ja Elmo yhdeksännelle sijalle.

Seuraavaksi oli vuorossa Youth A -sarja, jossa loput meistä suomalaisista kisasimme. Helmi, Jonna ja Julia kiipeivät hienosti ja kaikki toppasivat kaksi reittiä ja heilläkin jäi finaaliipaikka yritysten takia saamatta. Helmillä jäi jopa vain bonusten yrityksistä kiinni ja sijoitui seitsemänneksi. Tyttöjen sarja oli tasaväkinen, sillä karsintojen voittajallakin oli vain kolme toppia. Meidän poikien reitit olivat erittäin vaikeita. Onnistuin toppaamaan yhden reitin toisella yrityksellä ja se riitti saamaan minut karsintojen kolmannelle sijalle. Poikien reitit olivat niin vaikeita, että finaaliin pääsi jopa ilman yhtäkään toppia.

Karsintojen päätyttyä lähdimme syömään. Ribe oli erittäin pieni kylä, jossa ei ollut juuri mitään. Kaunis paikka se kuitenkin oli vanhoine taloineen ja kirkkoineen. Onnistuimme löytämään sieltä hyvän kiinalaisen ravintolankin. Pitkän kisapäivän jälkeen ahdoimme

vatsat täyteen herkullista ruokaa. Palasimme syömisensä jälkeen hostelille ja menimme pian nukkumaan.

Seuraavana aamuna jouduin heräämään aikaisin, sillä eristykseen piti mennä jo 7.30. Finaaleissa reitit eivät olleet lainkaan minun tyylisiä. Hookit irtosivat ja tasapaino petti. Ainoastaan viimeisessä reitissä onnistuin edes pääsemään ensimmäistä paria moovia pidemmälle. En kuitenkaan topannut sitäkään ja päädyin kuudenneksi. Finaalireitit olivat muillekin melko hankalia, sillä kolmannelle sijalle pääsi ilman toppia.

Finaaleiden päätyttyä lähdimme hieman pettyneinä bussilla takaisin Kööpenhaminaan. Lentokentällä söimme ja ehdimme vähän shoppaillakin. Helsinkiin saavuttuamme hyvästelimme ja lähdimme kotia päin. Matka sujui hyvin ja mailla oli hauskaa. Vaikka itse kisat eivät sujuneet niin hyvin, saimme kuitenkin kaikki hienon uuden kokemuksen hyvässä seurassa.



Aleksi Mikkola

Yleiskuva hallista.



# Kiipeilykursseja **Itävallassa**



**Multi-pitch-kurssi \* Liidikurssi \* Pelastuskurssi \* Bigwall-kurssi \* Köysisuolo-kurssi**

Wienin lähistöltä löytyy paljon laadukasta kiipeilyä; pultattuja reittejä on tuhansia. Alueella on paljon yhden köydenpituuden sporttikiipeilyä, mutta myös erittäin pitkiä, jopa 600-metrisiä turvallisesti pultattuja reittejä. Reittien vaikeudet vaihtelevat 3-9a:n väliltä, joten kaikille löytyy varmasti tekemistä. Talvella jääputouksia löytyy WI 3-WI 6+ :n väliltä. Myös pultattua mixtaa löytyy M4:sta aina M10:n kattoihin asti.

Itävalta on myös kelien puolesta hyvä matkakohde. Aurinko todennäköisesti paistaa, ja sateen sattuessa kuivaa kalkkikiveä ei yleensä tarvitse seuraavaa laaksoa kauempaa etsiä. Keskikesällä kylmempää ilmaa löytyy korkeammalta vuorilta sekä pohjoisseiniltä, ja vastaavasti talvella voi kiivetä vapaasti laaksoissa ja eteläseinillä.

Lisätietoja osoitteesta [Korosuo.com](http://Korosuo.com) tai [saku@korosuo.com](mailto:saku@korosuo.com), kuvia alueelta löytyy osoitteesta [Haukkari.net](http://Haukkari.net).

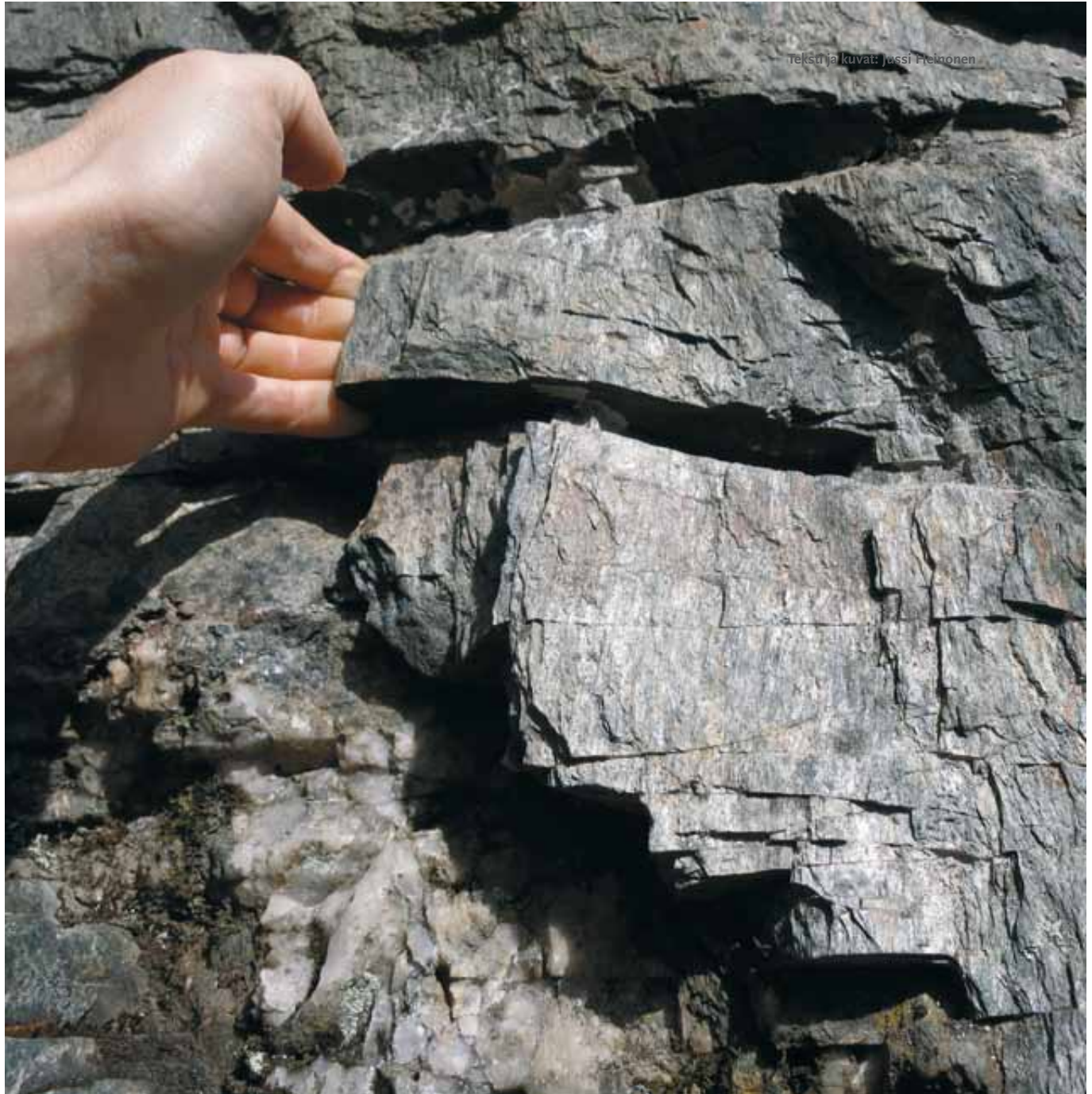


KOROSUO.COM

# VIITAPOHJAN SORMENLEIKKAAJALIUSKE

SUOMEN KIIPEILYGEOLOGIAA OSA 6

Teksti ja kuvat: Jussi Heinonen



Teksti ja kuvat: Jussi Heinonen

Voimakkaasti kehittynyt liuskeisuus saa kiven lohkeilemaan terävästi (Sormenleikkaaja, 6a).

**Lisätietoa Suomen suureen mannertörmäykseen liittyvistä metasedimentti-kivistä:** Kähkönen, Y., 1998. Svekofenniset liuskealueet – merestä peruskallioksi. Teoksessa: Lehtinen, M., Nurmi, P. ja Rämö, T. (toim.). Suomen kallioperä: 3000 vuosimiljoonaa. Suomen Geologinen Seura, Helsinki, sivut 199–227. <http://www.geologinenseura.fi/suomenkalliopera/CH7.pdf>

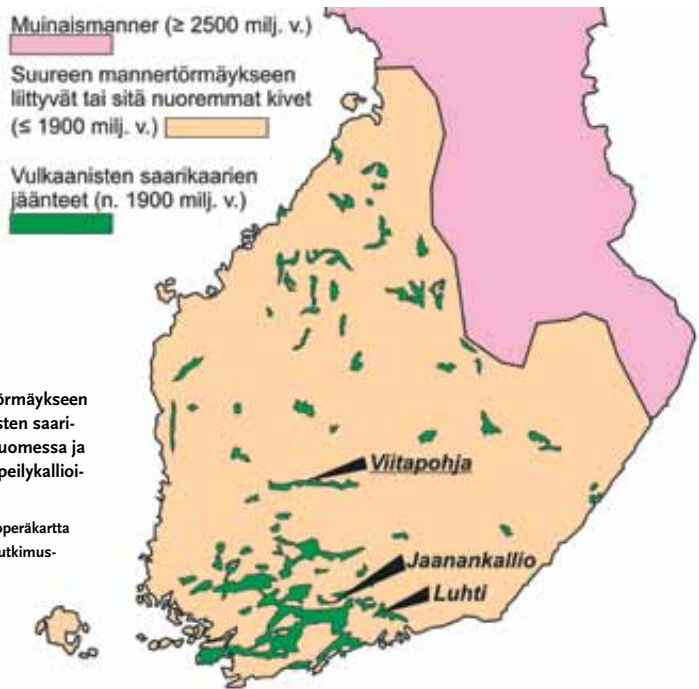
**HALUATKO TIETÄÄ,** mitä kivilajia kotikalliosi on? Geologian tutkimuskeskuksen verkkopalvelun (<http://ptrarc.gtk.fi/digikp200/default.html>) avulla voit sen selvittää (suurena haluamasi alue, valitse (i)-työkalu ylävalikosta ja klikkaa haluamaasi kivilajiyksikköä).

Joskus kiipeilykallioiden reittien nimet heijastavat kallion geologiaa ominaispiirteitä varsin osuvasti. Tästä ehkä parhaita esimerkkejä on Oriveden ja Tampereen rajamailla sijaitseva Viitapohjan kiipeilykallio, jolta löytyvät mm. reitit *Sormenleikkaaja* (6a), *Kynnenleikkaaja* (7a) sekä *Missä ote?* (7b).

Viitapohjan kallio kuuluu samoihin 1900 miljoonaa vuotta vanhoihin tulivuoriketjujen muodostumiin kuin aikaisemmin käsitellyt Luhdin laavat (Kiipeily 1/14) sekä Jaanankallion gabro (Kiipeily 2/14). Viitapohjan alkuperäinen rakennusmateriaali koostui hienojakoisesta sedimenttiaineksesta, joka sekoittui vulkaanisen tuhkan kanssa muinaisen tulivuoriketjun etualtaissa. Kun sedimenttiaines myöhemmissä myllerryksissä kovetui ensin kiveksi ja sitten metamorfoitui korkeissa paineissa ja lämpötiloissa, sedimenttien sisältämät savimineraalit muuttuivat erilaisiksi kiillemineraaleiksi.

Kiilteet ovat hyvin litteitä mineraaleja ja sen vuoksi kiillepitoiset kivet lohkeavat helposti ohuiksi siivuksiksi näiden mineraalien muodostamia tasosuuntia pitkin. Tätä ominaisuutta kutsutaan liuskeisuudeksi. Liuskekivet ovat varmasti monelle tuttuja esim. pihapolkujen koristeina. Viitapohjan kalliokin läheisyydestä on liuskekiviä louhittu ihan myytäväksi asti.

Reitit *Sormenleikkaaja* (6a) ja *Kynnenleikkaaja* (7a) sijaitsevat seinämällä, joka on suunnilleen kalliolla vallitsevan itä-länsisuuntaisen liuskeisuuden suuntainen, ja siksi näiden reittien ominaispiirteisiin kuuluvat lukuisat ohuet ja terävät listaotteet (kts. kivi- ja kalliokuva), jotka ovat syntyneet kalliion lohkeillessa liuskeisuustasoja pitkin.



Suureen mannertörmäykseen liittyvien vulkaanisten saarikaarien jäänteet Suomessa ja niihin liittyvien kiipeilykallioiden sijainteja.

Lähde: Suomen kallioperäkarta (1999), Geologinen Tutkimuskeskus.

Reitti *Missä ote?* (7b) on sitä vastoin kyhätty miltei liuskeisuutta kohtisuoraan vastaan olevalle kalliopinnalle, jossa liuskeisuuden suuntainen rakoilu on vähäistä ja listaotteetkin harvassa. Samansuuntaisella lohkopinnalla olevaa, mutta paljon positiivisempaa ja siksi helpommin kiivettävää kalliopintaa edustaa *Kultainen keskitie* (5+). Liuskeisuuden suuntaisissa harvoissa isoissa raoissa kulkevat tradireitit *Vasen vääriä* (4+) sekä *Savupiippu* (5+).

Viitapohjan rikkonaisuutta on osaltaan tehostanut aluetta leikkaava myöskin itä-länsisuuntainen hiertovyöhyke, jonka heikompiin osiin ovat muodostuneet mm. läheiset Pu-

kalan ja Metehisen järvet sekä aivan kalliion vieressä sijaitseva pieni Peräjärvi. Kalliolla hierrosta on jäänteenä sen itäosassa sijaitseva "haarniskapinta" (kalliokuva). Muinaiset maanjäristykset hankasivat toista irtonaista kalliolohkoa tätä pintaa vasten tuhoten suurimman osan sen mahdollisesti orastavista kiipeilyotteista. Näin jäljelle jäi vain epämääräisesti kummurainen pinta, josta ei tälläkään hetkellä reittejä löydy.



Toimin geologian tutkijatohtorina Luonnon-tieteellisessä keskusmuseossa (LUOMUS) ja olen harrastanut ulkokiipeilyä, lähinnä sporttia, vuodesta 2007. Eteläisen ja itäisen Suomen lisäksi kokemusta on myös

Mallorcan ja Thaimaan kalkkikivikallioilta. Juttusarjalle herätteenä toimivat muiden kiipeilijöiden kanssa käydyt keskustelut Suomen eri kiipeilykallioiden laadusta: mistä kallioiden suuri koostumus- ja rakennevaihtelu johtuu, ja miksi jostain löytyy vain pientä terävää listaa ja toisaalta sitten taas käsiystävällistä pehmeää kahvaa? Eniinkään aio keskittyä itse kalliopinnan ja jyrkänteen muodostumiseen (lähes kaikki ne liittyvät viime jääkauden aikaisiin tapahtumiin) vaan kalliolla esiintyvien kivilajien syvimpään olemukseen. Toivon, että analyysini ovat antoisia Suomessa kiipeilyä harrastaville ja samalla mieleenne jää joitain mielenkiintoisia yksityiskohtia maankamaramme yli 3000 miljoonaa vuotta kestäneestä kehityshistoriasta.

Jussi Heinonen  
jussi.s.heinonen@helsinki.fi



Viitapohjan erisuuntaiset kalliopinnot ovat kiipeilyllisestikin hyvin erilaisia.

Ruuhka-aikaan tiet Milanosta pohjoiseen ovat hyvin ruuhkaiset. Ajomatkaa Comolle on vain runsaat 50 kilometriä, mutta aikaa tuhraantuu yllättävän paljon.

Uudessa vuokra-autossamme on vakiomiehitys: Mikko Damski, Jukka Kallio ja Jukka Muinonen. Välillä tosin tuntui, että neljänneksi matkustajaksi olisi tullut ”Mr Murphy” lakikirjoineen. Odottamattomissa ja yllättävissäkin tilanteissa lakia luettiin kuitenkin hyvässä tiimihengessä.

### Kiipeilyalueet

Täydellisesti varustetusta talostamme Bellanosta Comon itärannalta on hyvät yhteydet keskeisille kiipeilyalueille. Vain luvattu nettiyhteys puuttuu. Maisemat vuorenrinteeltä järvelle ja takana siintäville Sveitsin Alpeille ovat huikeat.

Tutuimmiksi meille tulevat Sasso di Introbion (6 sektoria) ja Zucco dell’Angelonen alueet (22 sektoria). Reittejä näillä alueilla topossamme yhteensä 537. Myös järven eteläpäässä Leccon alueella on runsaasti kiipeilyalueita.

Jo alkumatkasta auton näyttötaluun ilmaantuu viasta ilmoittava jakoavaimen kuva. Mikon kurkkukipu yltyy keuhkoputkentulehdukseksi ja heti seuraavana aamuna ajamme Collicoon, missä paikallinen lääkäri määrää kolmen päivän ehdottoman kiipeilykiellon ja antibioottikuurin. Varmistuskieltoa ei arvannut määrätä.



Tästä alkaa laskeutuminen.

# Lago di Como

*Kiipeilyä suurten järvien tuntumassa*

Jukka Muinonen

*Tämä on erinomainen kiipeilypäivä: miehet uhkuvat intoa, Mikko pääsee aloittamaan kiipeilyn lääkekuurinsa jälkeen, olosuhteet ovat oivalliset, reitit vaihtelevia, eväät viimeisen päälle ja illalla kalliot ovat varjossa. Voiko enempää odottaa kaupunkikiipeilyltä?*

Paluumatkalla poikkeamme valtaisan, nykyään museoituun, kallion sisään rakennettuun linnoitusjärjestelmään. Järeat tykit osoittavat kohti pohjoista ja sulkevat tehokkaasti kulureitin laaksosta etelään. Nämä ihmistyön ja suunnittelun muistomerkit muistuttavat meitä ensimmäisestä maailmansodasta. Vuoret, joita nyt ihailen katselemme, olivat tuolloin niinkutsutun Valkoisen sodan verisenä näyttämönä. Rintamalinja kulki vuorilla noin viidenkymmenen kilometrin päässä Comolta itään. Taisteluita vuorenhuipuista ja solista käytiin jopa 3500 metrin korkeudessa epäinhimillisissä oloissa. Ratkaisevaa menestystä kumpikaan osapuoli ei saavuttanut. Rintamalinjat vakiintuivat lähes paikalleen. Surmansa sai noin 150 000 sotilasta. Useimmat nuoria, vuoristossa liikkumaan tottuneita miehiä.



Ylh. Yö laskeutuu vuorille.  
Kesk. Lumimies.  
Alh. Placa Condorin alppikoulu ja opastuskeskus

Nyt ilmaston lämpeneminen ja sulavat jäätiköt ovat alkaneet paljastaa sananmukaisesti sodan raadollisuuden.

Rauhanomaisemmissa tunnelmissa täydensimme muona- ja juomavarastojamme Colicon jättimäisessä supermarketissa.

Iltapäivällä ajoimme Introbioon ottamaan ensituntumaa kallioihin. Aivan parkkipaikan vieressä on ensimmäinen sektori Sasso, jossa reitit ovat kiillottuneet ja hyvinkin vaikeita. Jatkamme sektoria eteenpäin. Nousevan jyrkän polun reunaan on laitettu nousijoiden avuksi vaijeri ja köysiä.

Greidauksiin totuttautuminen ja arviointi otavat taas aikansa. Aloitusrreitillä *Mefisto* (5c) kivensiru ennen ensimmäistä klippausta irt-



Balanssia.

aa jalkani alta ja jyrkkä, mutta kivetön tanner tulee tutuksi. Päivän pari muuta reittiä kiivettäinkin sitten varman päälle tunnustellen.

### Uudestaan Milanoon

Vuokraisäntämme aktiivisista yrityksistä huolimatta ei Comon lähistöltä järjesty autohuoltoa. Autovuokraamo Loca-autosta vaaditaan auton palauttamista takaisin Milanoon ja vaihtamista toiseen. Firman epäystävällinen toimistopomo suostuu hyvityksenä laittamaan polttoaineen firman piikkiin. Tosin vasta reklamaatiouhan alla.

Tässä turhanpäiväisessä retkessä menetämme puolikkaan kiipeilypäivää. Paluumatkalla Leccossa kiipeämme muutaman reitin. Nopeasti alkanut sade ja ukkonen pakottivat pi-

kaisesti takaisin Bellanoon. Raskaan ja turhauttavan päiväretken päätimme pastaillallisella kuolleiden merenelävien kera.

Seuraavana päivänä ajamme etelään Galbiateen. Tarkoituksena oli hankkia uudet tuplaköydet. Seutukunnan ilmeisesti ainoa kiipeilyn erikoisliike on suljettu siestan takia. Me tyydymme vanhoihin köysiimme.

### Menaggio

Comolla on vilkas liikenne sekä järven pituus-suuntaan että poikittain. Kolmannen kiipeilypäivän kohteeksi olemme valinneet Menagion, järven vastarannalla Bellanon kohdalla. Ylitämme järven autolautalla ja ajamme parkkiin. Kiipeilykalliolle on muutaman minuutin kävelymatka asvaltoitua ulkoilutietä pitkin.



Ylh: Klippaus on millimetrityötä. Alh: Colico: Forte Montecchio Nord. Multipitsin lähtövalmistelut.

Käytännössä varmistamisen voi suorittaa tasamaalta kun ottaa pari askelta tieltä kohti kalliota. Puiston penkillä voi istuskella varjossa vuoroa odotellessa tai katsella muutama metrin alapuolella kirkkaassa vedessä keskipäivän auringossa laiskasti uivia kalantokaleita.

Reittejä on topossa 67, greidit välillä 5–8a. Jukka Kallio aloittaa sektorin vasemmasta reunasta kutosen reitillä. Kruksi on reitin viimeinen muuvi. Siitäkin selvittää.

### Kyllä se on Saturnus

Illalla pidämme palauteseminaaria ruokailun jälkeen asuntomme terassilla. Taivaan väri muuttuu sinisestä violetin kautta mustaksi. Alhaalla rantakylissä syttyvät pistemäiset valot. Ne ovat kuin tulikärpäset etelän tummuudessa yössä. Pimeys laskeutuu rauhallisesti vuorille, taivaan ja maan raja hämärtyy, katoaa. Ja taas, niinkuin edellisinäkin iltoina sytty kirkas iltatähti. Tiimimme pohdinnan tuloksena ja todisteena taivaankannen hallinnastamme nimesimme sen Saturnukseksi.

Harmittavasti pari päivää myöhemmin kiika-

ritähystyksellä totesimme sen vuorenrinteen ylimmän asutuksen kirkaaksi pihavaloksi. Sillä hetkellä ornitologinen tietämys tuntui astronomista suuremmalta.

### Veden pinta korkealla

Seuraava päivä oli erittäin lämmin. Toposta löytyi suoraan rantakiviltä alkavia reittejä. Katsastimme reittejä Varennessa, Costiera Morganassa ja Sass Negheressä. Valitettavasti veden pinta oli ilmeisesti säännöstely eteläpäässä niin korkealle, että reittien alut olivat veden peitossa.

Aikaa tuhrautui, kuumuus uuvutti ja edellisen päivän kiipeilyt painoivat jäsenissä. Kiersimme rantatietä järven pohjoispään kautta Menaggioon, jossa kiipeily oli lähinnä palauttelua ja nostalgisointia.

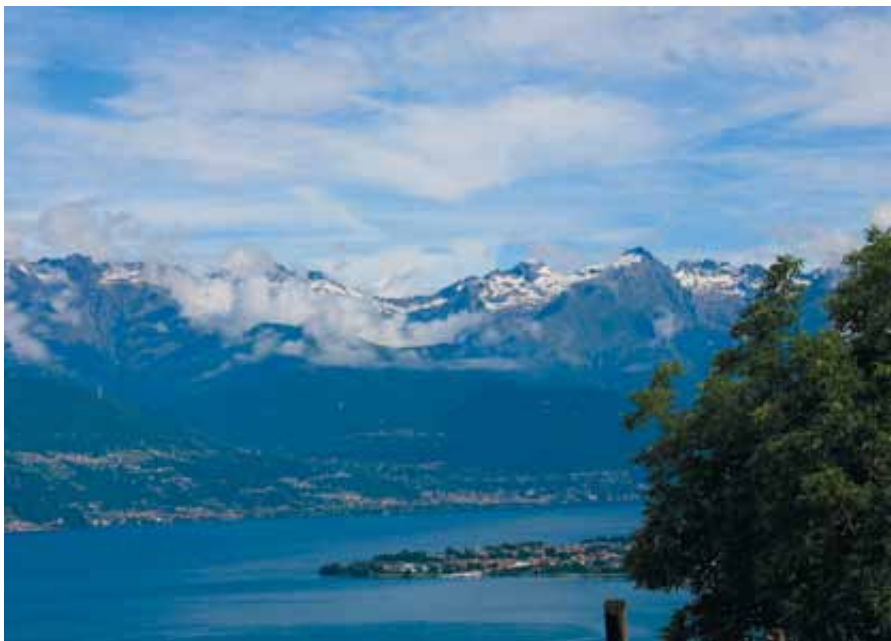
### Korpivaellus

Tarkoituksenamme oli kiivetä multipitsi Realbassa, Leccosta muutama kilometri pohjoiseen. Tälle multipitsille valmistauduimme huolellisesti: riittävät yöunet, eväät valmiiksi, herätykset kohdalleen, varusteet kuntoon.

Moottoritien pieneltä parkkipaikalta lähdimme vaarallisen kapeaa pengertä viereisen rautatien alittavaa tunnelia kohti, topon piirroksen mukaisesti. Lähestymisajaksi ilmoitettiin 10 minuuttia.

Heti rautatien alituksen jälkeen kadotimme polun. Rinteessä oli uusi vuorilta tuleva vesiputki. Ohjeen mukaisesti tunnelin jälkeen piti nousta suoraan ylöspäin. Mitä korkeammalle etenimme, sen vähemmän pystyimme paikantamaan olinpaikkaamme. Tästä tuli opettavainen retki härkäpäisesti rinnettä puskevalle kolmikolle. Tiheässä metsärinteessä näkyvyys on olematon, kiintopisteitä ei ollut.

Runsaan tunnin kuluttua puhkuimme jonkinlaisen kallioseinämän juurelle. Merkkiäkään kiipeilystä tai reiteistä ei näkynyt. Alarinteen puolella lepatti valtaisa rukkasen kokoinen perhonen kuin näyttääkseen kuinka iloista ja helppoa rinteessä liikkuminen on. Nestetankkauksen jälkeen suhteellisen hiljainen trio aloitti paluumatkan, joka, jos mahdollista, oli nousuakin raskaampi. Joka askeleella köydet, kilisevät jatkot ja camut tuntuivat entistä raskaammilta.



Mikko Damski

Lago di Como. Taustalla Alpit.



Jukka Kallio

Korpivaellus: "Sanat eivät riitä kertomaan..."

Pientä helpotusta ja viilennystä toi ohittamastamme kallionhalkeamasta ja maankamarassa olevasta aukosta puhkua ihanan viileä ilma. Ilmeisesti kallion sisällä oli melkoinen luolasto, jossa lämpötilan ero ulkoilmaan aiheutti voimakkaan virtauksen. Ilmeisen hieno kohde luolatutkijoille. Meille kuin atolli haaksirikkoiselle.

Tämän yli kolmetuntisen korpivaelluksen loppupäässä törmäsimme siihen polkuun, joka olisi voinut Realban multipitseille. Tunneli, joka alitti rautatien, ei kuitenkaan ollut topoon piirretty vaan aikaisempi!

Parkkipaikalla vaihdettiin likomärät vaattet, juotiin halukkaasti autossa olleet lämpimät vedet ja syötiin auringon kypsyttämät leivät ja flambeeraamat banaanit.

Positiivisesti ajatellen kapuaminen vastasi rajua saunalenkkiä. Mutta kuka ottaisi saunaan mukaan kiipeilyköydet?

Puiden lomasta muutama sata metriä parkkikselta etuoikealle näkyivät kiipeilykalliot. Sinne olisi matkaa 10 minuuttia. Siitä ensimmäisestä tunnelista.

Välipäivänä ajamme majesteettisissa maisemissa Alppien yli Sveitsiin. Jos ei aiemmin, niin viimeistään St Moritzissa havaitsee, että näillä seuduilla koko infra rakentuu talviulkoulun ympärille. Luontaiset edellytykset ovatkin erinomaiset.

Paluumatkalla kauppakeskuksessa tapaamme yllättäen kiipeilylegenda Reinhold Messnerin. Tosin vain ilmakuivatun kinkkupaketin – Speck Alto Adigen – päällyksessä. Luomuna luonnollisesti, laktoosittomana ja gluteiinittomana. Eikä niillä meriiteillä ja niissä maisemissa hymy hydy ilmatomassakaan paketissa. Taustakuvana ovat lumihuippuiset vuoret, vihreät alppiiniityt, idyllinen kylä.

### Angelone

Reput taas pykälässä lähdimme hiihtohissin ala-aseman parkkialueelta kohti sektorin Quattro Sperone. Loivasti nousevaa hyväkuntoista polkua etenimme rivakasti kohteelle. Meitä odottaa kuitenkin melkoinen yllätys: koko keskiosa sektorista on romahtanut ja muodostanut kivisen joen alarinnettä kohti. Sektorin reunassa on taulu, jossa varoitetaan pu-

toavista kivistä. Taas menetetty multipitsi.

Etsimme polulle jatkoa. Nouseminen vaikeutuu ja pahimpiin paikkoihin on asennettu solmuköysiä ja vaijereita. Kannossa ollut köysinippu putoaa polun jyrkimmässä paikassa. Nouto vie aikaa ja energiaa. Mr Murphy heiluttelee lakikirjaansa.

Jatkamme sektorin Bastionata vasempaan reunaan. Valitsemme reitin Border line (5b), siihen miehistömme kunnianhimo tässä kuumuudessa ja varjottomassa auringonpaah-teessa riittää.

Yllätyksenä kahdessa ensimmäisessä pitsissä eteen tulee sileää kalliota, släbiä. Sitä aseteelele tossunpohjat ja -kärjet hyvinkin huolellisesti jokaiselle skrubulle.

Erikoisen äänikulissin kiipeilyllemme loi sektorin vierestä kallionharjan ylittävä helikopteri, joka toistuvasti nouti vettä alhaalta hiihtohissin ala-asemalta. Ilmeisesti harjanteen toisella puolella, vaikeakulkuisessa maastossa oli metsäpalo.

Kuin tilauksesta paluupolun varrella oli uusia, harvoilla pulttauksilla, släbiharjoitteluun rakennettuja reittejä. Tällaista harjoittelumahdollisuutta emme edes väsyneinä voineet vastustaa.

### Viimeiset kiipeilyt

Palasimme Angeloneen ja kohteenamme oli Muro di Introbio. Parkkerasimme alppikeskus Placca Condorin pihalle. Nyt olimme Angelonen kiipeilyalueen historiallisessa sydämessä. Täällä entisen louhoksen sileillä seinämällä ja vähäisin varmistuksin kiipeilyn pioneerit hioivat taitojaan, joita sittemmin käyttivät alueen muiden kallioiden valloitukseen. Seinämällä on 24 reittiä, muutama nelikymmenmetrinen. Useimpien reittien pituus on 20 metriä.

Nykyään seinämä muistuttaa ulosvietyä kiipeilyhallin seinää runsaine otteineen. Ilmeisesti reittejä kiivetään opetusmielessä edelleen runsaasti. Otteet ovat paikoitellen aivan kiiltäviksi hioutuneita.

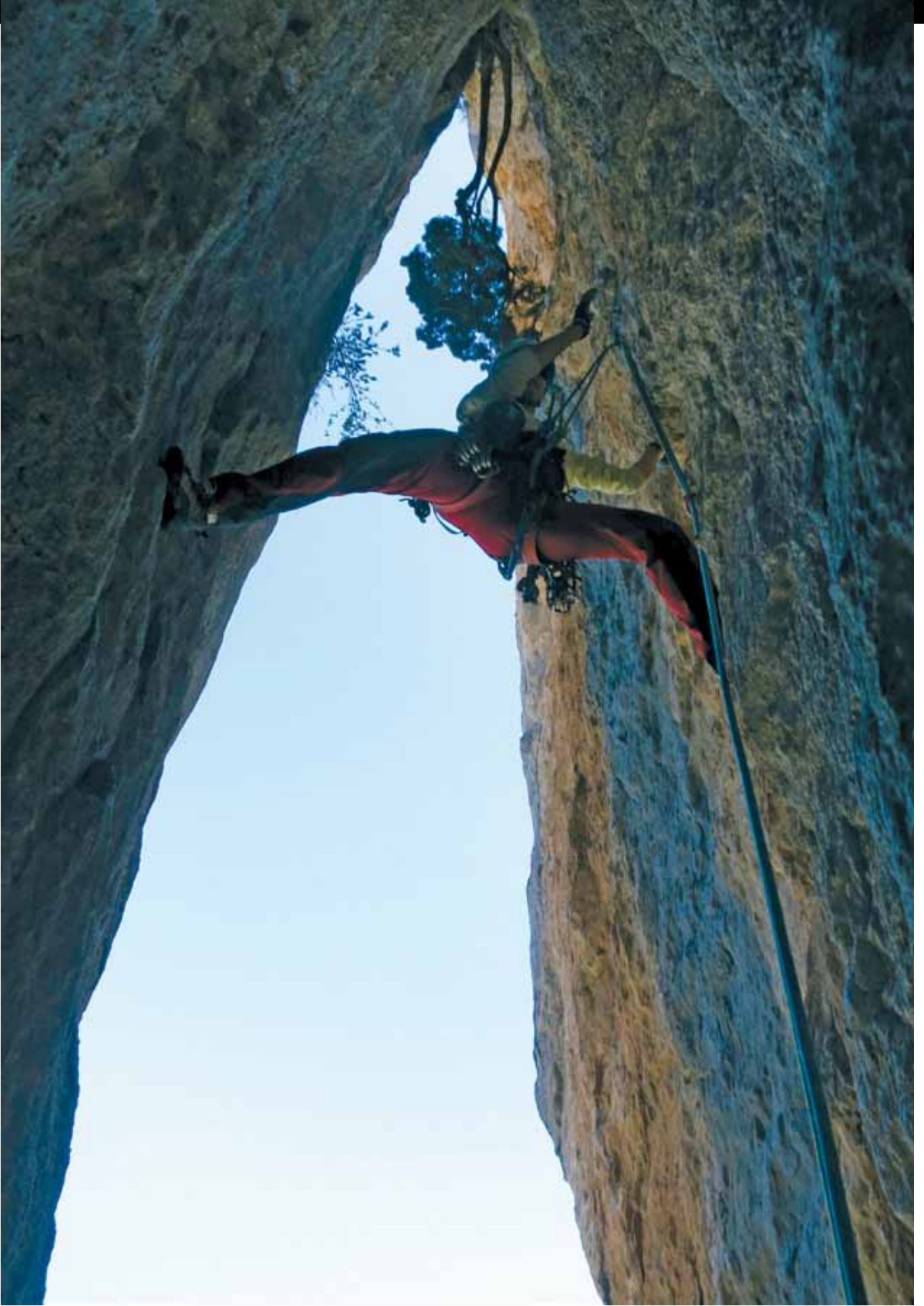
Me teemme maastossa ylimääräisen lenkin ylös. Mikko kiipeää yhden släbireitin. Jukat säästävät voimansa Muroille, jossa on mainioita lyhyitä kutosen reittejä.

Aina on haikaa jättää jäähyväiset viimeksi kiivetyille kalliolle, mutta aika ja voimavarat ovat rajallisia. Ja reppu painava.

Reissussa rähjäntyneitä yllättäviä tilanteita syntyi, mutta yhteisellä näkemyksellä niistäkin selviydettiin. Kaikki ei mennyt kuin Strömssössä. Kaikki meni niinkuin Comolla. Ja hyvä niin.

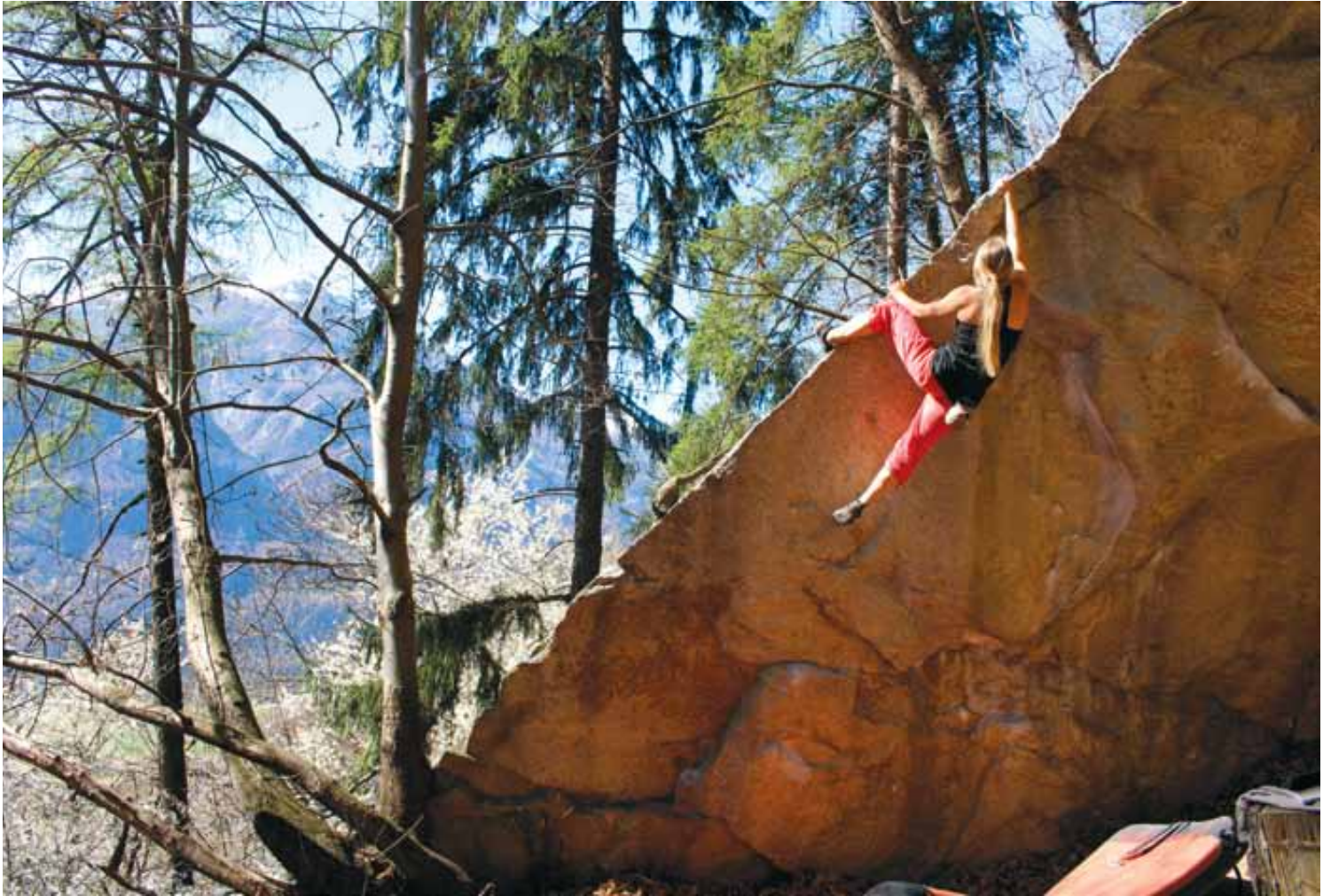
# Galleria

Galleria julkaistaan jokaisessa kiipeilylehdessä. Lähetä omat täysosumasi Kiipeilylehteen osoitteeseen: jari.koski@climbing.fi

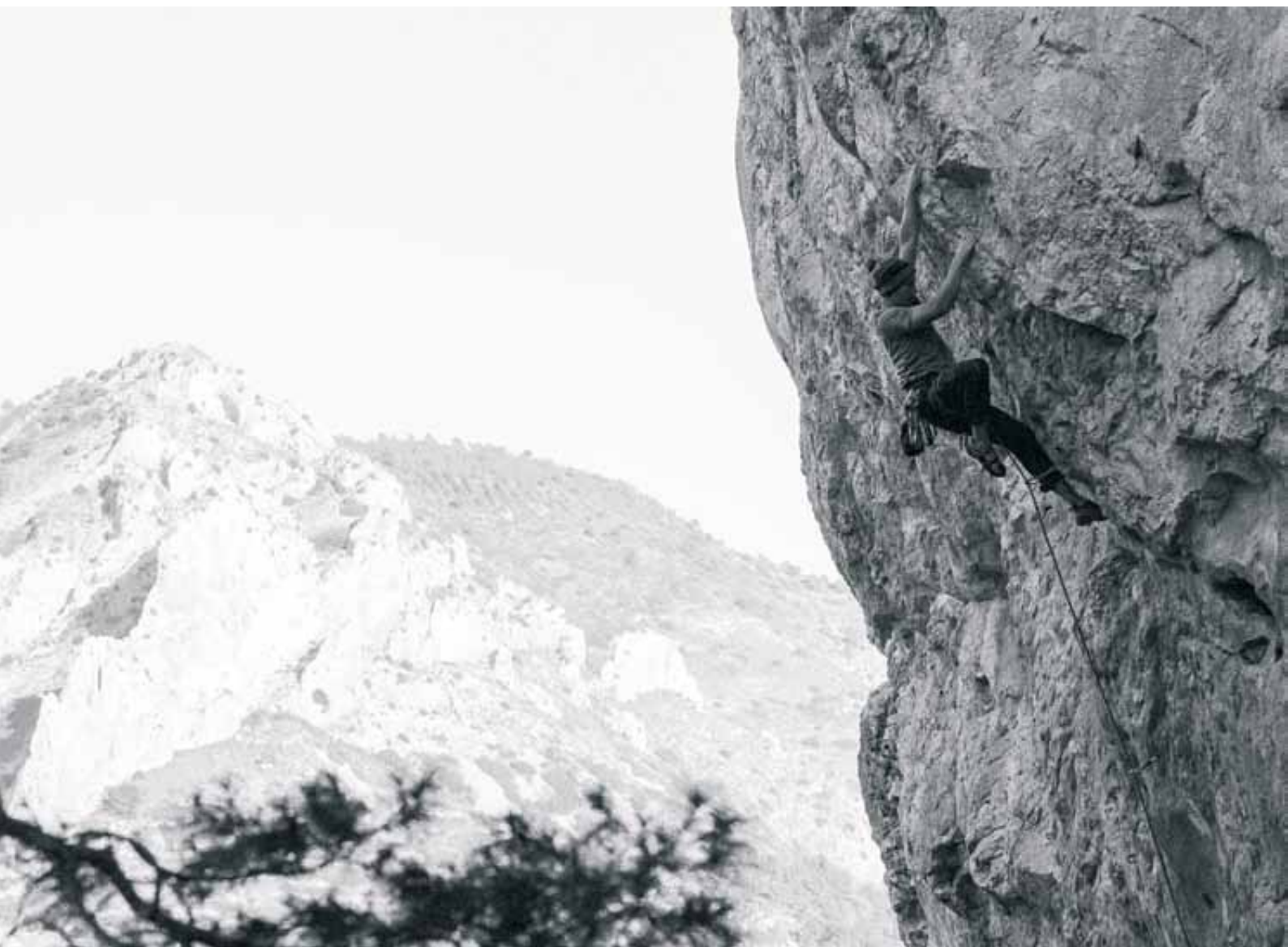


Saara Tuurala Verdonin Voie la Demande, 6a jäösan kruksikkaassa chimneyssä. Kuva: Erik Goussev.

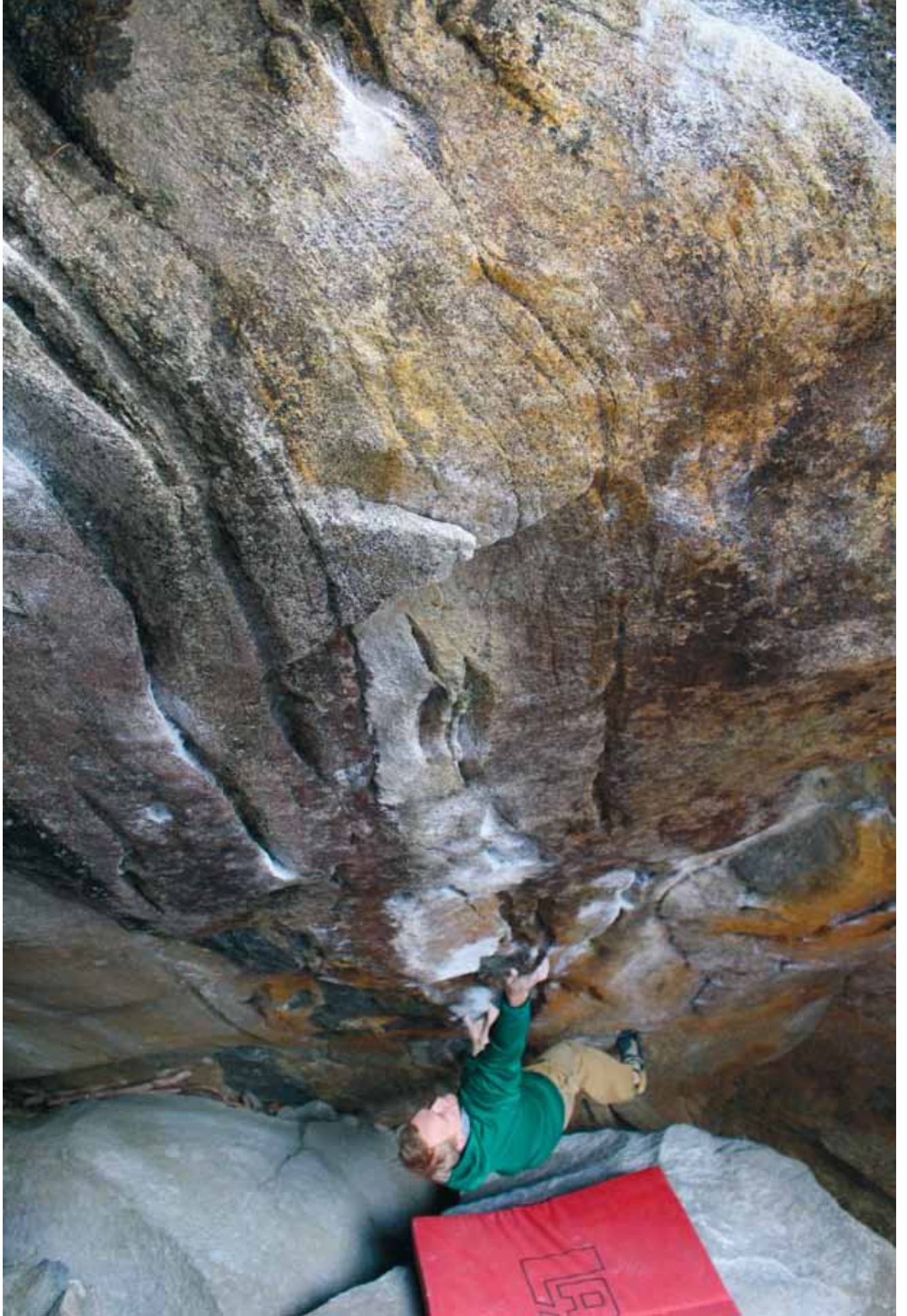




Enni Vallivaara reitillä "... 6a+" Cresiano, Sveitsi. Kuva: Jere Hurtig.



Heikki Kangas kiipeää Spiderman (7a), Costa Blanca, Forada. Kuva: Juho Seppänen.



Jere Hurtig reitillä Frogger, 8a, Brione, Sveitsi. Kuva: Enni Vallivaara.



Antti Miettinen, *Sube que es gratis (6a+)*, Costa Blanca, Forada. Kuva Juho Seppänen.



Kata Rahikainen ja Fisting party, aus. 26 / 7b+. Taipan, Grampians, Australia. Kuva Jai Critchley.



# VERDON

**JARI** Matka olisi voinut alkaa paremmin! Tosin yhteisen Facebook-ryhmämme nimikin oli enteellisesti ”Epic Verdon vaippatour 2015”. Nimeämisen aikaan ennakoimme hienoista jännitystä kanjonin 300-metrillä, tunnetusti vähäpulttisilla seinillä, mutta emme minun lähtöpäivää edeltäneenä iltana alkanutta vatsatauti... Muistini mukaan minulla on ollut aikuisiässä vain muutama vatsatauti, joten ajoitus tosiaan olisi voinut olla toinen. Epiikin poikasta oli ollut jo lentojen varaamisen yhteydessä. Skude: ”Hei tähän onnistuu loistavasti, ei edes tarvittu Santeria! Nyt vaan klikataan Maksapainiketta”. Jostain syystä, hetken mielijohteesta päädyimme kuitenkin tarkistamaan vielä kerran matkan tiedot. Kaikki muu oli ok, paitsi lennoilla väärä kuukausi!

Unettoman yön jälkeen lähtöpäivänä Skude haki kalpean ja voimattoman miehen Tapaninvainiosta. On mukavampaakin ajanvietet-

Teksti Kuutti ”Skude” Heikkilä ja Jari Koski Kuvat Kuutti Heikkilä

tä kuin matkustaa välilaskulla lennolla vatsataudin kourissa. Silkkää kärsimystä ja tuskaa, ja asiaa ei parantanut Münchenin lentokentän pakolliset työkuviot: Haltia-keskuksen valokuvanäyttelyyn kiipeilyaiheiset tekstit oli kirjoitettava ja kuvat lähetettävä matkaan.

Välilaskulla laitoin viestiä ystävälleni Kaisalle, joka lääkärin ominaisuudessa vastasi kysymykseeni vatsataudin aikaisesta ruokailusta: ”Jari, tuo juuri nauttimasi currywurst-vehnaolut-ateria ei mennyt ihan oppikirjan mukaan”. Lentomatkaasta Helsinki-Marseille kuitenkin selvitettiin hengissä, ja teimme matkasuunnitelmaan strategisen muutoksen: päätimme ottaa halvan hotellihuoneen lentokentän läheisyydestä. Saavuimme kaupunkiin niin myöhään, että matkapäivän kiipeily ei ollut mahdollista. Marseillesta ajaa vuokra-autolla kiipeilypaikoille runsas pari tuntia, joten oli hyvä ratkaisu nukkua yö Marseillessa ja kerätä voimia automatkaa varten. Vatsaväänteisen ja unettoman yön jälkeen pääsimmekin aamulla suuntaamaan Carrefour-hypermarketin välipysähdyksellä kohti kaukana unelmisaa hämmäyttäviä kanjoneita.

Saavuimme perille Verdoniin iltpäivällä ja ajoimme heti ylös kanjonille filistelemään. Korkeimmalla kohdalla kanjonin pohjoisseinän yllä kiertävä tie oli suljettu lumen takia – tien runoilla oli korkeat lumivallit! Muutenkin oli surkean kylmä keli tuulineen, ja vatsatauti ei ottanut talttuakseen. No, pääsemme sentään kohta sisälle lämpimään refugioon lämmittelemään ja parantelemaan vaivoja. Auton nokka suuntasi kohti läheisen La Palud-kylän keskustaa. Pieneltä



Verdonin todellinen valtias.



Taistelupari alkufiiliksissä.

keskusaukiolta löytyi paikan ainoa refu, mutta ketään ei ollut paikalla ja ovet säpissä. Ranskalaiseen tapaan tietenkään ei löytynyt minikään kielisiä ohjeita, yhteystietoja tai aukioloaikoja. Ja koska paikan nettisivuilta ei ollut löytynyt tietoja aukioloajoista, eikä Suomesta lähettämiimme viesteihin oltu vastattu, meillä oli vain toive aukiolosta. Tosin paikalla muutama vuosi aiemmin, jopa aikaisemmin keväällä, olleet tuttumme olivat yöpyneet kyseisessä paikassa.

Suuntasimme odotellessamme kanjonin toiseen osaan ottamaan kuvia ja tappamaan aikaa. Saapuessamme takaisin refulle, oli olikin kutsuvasti auki joten pääsimme sisään lämpimään oleskeluhuoneeseen, jonne houkutteli lämpö ja hyvä ruuan tuoksu.

Puolen tunnin kuluttua paikalle pöllähti yläkerran ovesta ranskatari, joka hätääntyneenä sai meille selitettyä, että paikka oli kiinni vielä pitkälle kevääseen. Tässä vaiheessa miehemme olivat tietenkin jo kuin kotonaan ja minä sohvalla makaamassa paikalta löytyneen kitaran kanssa jammailemassa.

Olimme siis lähtöruudussa. Ajoimme pikku kylän ristiin rastiin, ja kyselimme toiveikkaina tapaamiltamme paikallisilta majoituses-

ta. Alueella on useampikin leirintäalue, mutta maaliskuun puolella välissä kaikki vielä kiinni. Kysely ja ajelu eivät tuottaneet tulosta, ja olimme jo tyytymässä autossa nukuttuun ensimmäiseen (kylmään ja ahtaaseen) yöhön.

Paikallisen vinkkien avulla poikkesimme kuitenkin parin kilometrin päässä sijaitsevalta talolla, jossa kuulemma vuokrataan huonetta. Emäntä sattui olemaan paikalla, ja saimme ei-sesonki ajan avustuksella neuvoteltua mahtavan asunnon keittiöllä, kylpyhuoneella ja omalla pihalla kohtuuhintaan. Onnemme alkoi kääntyä? Tavarat sisään, suihkuun ja ruokaa laittamaan. Tosin keli oli vielä jäätävän kylmä ja minulla vatsatauti päällä.

Seuraavana aamuna heräsimme kauniiseen näkyyn: maailma oli valkoinen lumesta, autoa myöten! Olimme molemmat aiemmin vierailleet Verdonissa, minä ensimmäistä kertaa jo kiipeilyurani alkuaikoina 25 vuotta sitten. Muistikuvissamme oli paitsi mahtava kiipeily ja maisemat myös kesäinen lämpö... Siitä ei ollut nyt tietoaakaan. Ja koko päivän multi-pitch-kiipeily vatsataudissa ja talvisessa tuulisessa kelissä ei jostain syystä sytyttänyt varsinkaan vatsatautista. Kuitenkin pakkasimme kiipeilykamat ja eväät mukaan, putsasimme auton lumesta ja lähdimme matkaan kohti kanjonin kuilua.

**KUUTTI** Toisen päivän herätys ei siis antanut vielä suuria toiveita. Maassa oli muutaman sentin paksuinen lumikerros, auringon noustessa pakkasta ja Jarin vatsatauti oli riivannut miestä läpi yön. Aurinko kuitenkin alkoi lämmittämään reilusti noustessaan, joten kiipeilemäänhän se oli lähdeittävä. Valikoimme jo eilisen tiedustelun perusteella,



Ensimmäisen aamun tunnelmia.



Liidissä otettu "Wide is love" selfie. Etsi kuvasta varmistaja!

että kiipeämme ensimmäisenä päivänä mahdollisimman paljon helppoja yhden pitchin reittejä ja totuttaudumme näin verdonille tyypilliseen, pykälän verran herkempään kiipeilyyn. Samalla saimme testattua tarvittavat varusteet ja toisaalta poistettua turhat tavarat varustuksesta.

Lähestyimme kallion reunaa, tarkoituksena laskeutua helvolle greidiltään noin vitosen släbireille heti Le Belvedere de la Carelle:n sektorin P-paikan viereen. Olin kuullut huhuja, että Verdonin ensimmäinen laskeutuminen voi olla jännä, joten odottelin hiukan pelonsekaisin tunnelmin tulevaa. Ei muuta kun köysi laskeutumisankkuriin kiinni ja alas. Laskeutuminen meni ilman suurempia hampaiden kiristelyjä huhuista huolimatta. Toki ei-pä tuo linjalintakaan ollut se kaikista ilmiin. Jarilla kesti hiukan pidempään kun mitä miehen yleinen köysitoiminnan vauhti antaisi olettaa. Herra laskeutui kuitenkin alas ilman

suurempaa draamaa hetken päästä. Vastamonta viikkoa myöhemmin Jari kertoi käyneensä oksentamassa pusikossa ennen kuin uskalsi lähteä laskeutumaan! Vatsatauti ei ollut vielä täysin selätetty! Tämä tieto pysyi kuitenkin salaisuutena koko reissun ajan.

Ensimmäiset metrit näillä vitosen släbeillä olivat varsin ikimuistoisia. Ensimmäinen havainto oli, täällä ei ole yhtäkään varsinaista vaakaasuuntaista otetta! Seuraava havainto oli, että sama pätee myös jalkoihin. Ensimmäiset metrit olivat kaikkea muuta kun rentoa kiipeilyä. Kuitenkin jo muutaman metrin jälkeen aivot alkoivat hyväksyä, että on kiivetävä rauhallisesti käyttäen lähinnä erilaisia väärin suuntiin osoittavia pintoja. Kun alkujännästä oli päässyt yli pystyi tarkkailemaan ympärilleen. Kivi on Verdonissa keskimäärin sileämpää kuin parhaan laatuinen graniitti, ilmaa on usein jalkojen alla monta sataa metriä, aurinko lämmittää mukavasti ja korp-



pikotkat parveilevat alapuolellasi. Paljon paremmin ei voi kiipeilijän asiat olla!

Useamman vitosen släbin jälkeen päätimme siirtyä viereiselle superklassikolle *Wide Is Love:lle* (6a, 1kp). Reitille laskeudutaan kallion laelta. Reitin varmistuspiste on keskellä seinää alhaalta tulevan jyrkemmän osan yläpäässä. Seinällä ei ole havaittavissa yhtään hyllyä ja ilmaa on jalkojen alla 200–300 metriä. Tässä on varmasti ilmavin ständi, jossa olen roikkunut! Kiipeily olikin sitten taas omanlaisensa kokemus. Oikeastaan koko Verdonin kiipeilyä leimasi omanlainen ennalta-arvaamattomuus. Tällä kertaa kiivettiin suurehkoilla poketeilla täysin pysty tai hiukan negatiivista seinää. Kivenlaatu oli Verdonin kanjonin yläosalle tyyppistä, parasta mitä voi suinkin toivoa. Loppufilikit reitistä olivat todella hienot, kiipeily oli fantastisen hienoa muuvittelua helposta greidistä huolimatta! Maisemat ovat todella kauniit ja taas kerran kotkat lentelivät kanjonin yllä tähytelimässä.

Päivän viimeiseksi reitiksi valikoimme suoraan näköalatasanteelta lähtevän *Ticket Danger*, 6c, viiden köydenpituisen reitin viimeisen kp:n. Jari laskeutui ensin, jonka perään lähdin itse sutjakkaasti alaspäin. Päätimme ottaa tuplaköydet ensimmäistä kertaa käyttöön pitkän laskeutumisen takia. Laskeutuessani ankkurille ilmoitin ylpeänä laittaneeni yhden ohjurijatkon reitin viimeiseen pulttiin jottei köysi menisi halkeamaan. Seurasii syvä hiljaisuus.

En ollut ajatuksissaan tajunnut, että tuplaköydellä ohjurit eivät ole se paras idea. Solmuhän jumiutui jatkoon eikä liikkunut mihinkään. Ei muuta kun reversosta, prusikista ja sulkkarista nousukahva ja takaisin ylös Jarin roikkuessa vastapainona köyden toisessa päässä. Tämä jäi onneksi reissun ainoaksi köysiepiikiksi. Myöskään ohjurijatkoja ei asennettu tämän jälkeen. Reitin päätteenä oli hyvä aika laittaa päivä pakettiin, juoda oluet ja siirtyä mökille syömään.

Kiipesimme seuraavina päivinä muutaman hieman pidemmän reitin (4–7 kp välillä 6b–6c). Verdonin luonne paljastuu oikeastaan vasta pidemmillä reiteillä. Ei ole mitenkään tavatonta kiivetä samalla reitillä esimerkiksi yksi köydenpituus tiukka sormekasta pysty seinää, toinen isoilla otteilla varsin sporttista pikkuhänkkiä, kolmas kalkkikivihalkeamaa sekä loppuun släbiä ”otteettomalla” seinällä. Reittien monipuolisuus oli todella hämentävän suurta!



Lepopäivän aamiainen.



Keskimmäärin reilun parin sadan metrin kiipeämiseen meni laskeutumiset mukaan luettuna noin 4–5 tuntia. Jo helpommillakin reiteillä tulee vastaan sen verran herkkää kiipeilyä, että vauhti saattaa hidastua. Vaikka olisimme ehtineet kiivetä päivässä kaksi vähän pidempää reittiä, emme todenneet sitä tarpeelliseksi. Useimmilta reiteiltä alas kanjonin pohjalle laskeutuminen on joko mahdotonta tai todella kovan taistelun takana ja jumiin jääminen seinälle illan pimetessä ei vaikuttanut tilanteelta mistä haluaisi löytää itsensä.

Vaikka kannoimme kevyitä untuvatakkeja repussamme, eivät ne olisi riittäneet järkevästi yöllä nollan alle putoavissa lämpötiloissa. Näimme myöskin koko vajaan kahden viikon aikana vain kolme muuta köysistöä seinällä, joten käytännössä olisimme olleet oman onnemme nojassa epiikin sattuessa. Keskellä seinää kännykässä oli hyvin satunnaisesti kenttää ja kanjonin pohjalla sitä ei varmasti ol-

lut ollenkaan. Olo reitin päätteeksi oli yleensä niin mainio, että siitä halusi vain nautiskella kallion reunalla istuen ja eväitä syöden. Päivä päivältä filis vain parani sekä kiipeilyn että Jarin vatsataudin osalta. Päätimme pitää lepopäivän, jonka jälkeen lähtisimme kiipeämään jotain hiukan vaikeampaa reittiä.

**JARI** Reissun lopun hämmöttäessä, torstaina 10.3. meillä oli siis suunnitelmassa kiivetä jotain tasaisen vaikeaa ja todella hienoa. Ja mikä olisikaan hienompaa kuin Rockfaxin topon kannessa komeileva *Les marches du temps*, 7a. Yli 200 metriä – 11 pitchiä – tasaista kolmen tähden kiipeilyä ”vesipoketeilla”. Topon sanoin: ”Sustained 6c and 7a climbing on gouttes d’eau, reasonable well protected at standard Verdon spacings”. Kansikuvassa näkyy Leo Holding lievästi negalla, näennäisesti otteettomalla seinällä korkealla kanjonin pohjan yläpuolella, todella pitkä pultinväli jalkojensa alla ja katse epätoivostasi etsimässä seuraavaa pulttia. Tuonne on päästävä!

Aamiainen – perinteitämme kunnioittaen chorizomonakas, ranskalaista pullaleipää, jossa päällä speculoosaa ja briejuustoa, ranskalais-ta liimajogurttia, myslä ja hedelmiä sekä paa-aaljon vahvaa mutteripannukahvia – sujui innokkaan odottavissa merkeissä. Pakollisen aamu-Yatzyr jälkeen suuntasimme innosta puhkuen automme kohti La Demande -sektorin lähellä sijaitsevaa P-paikkaa. Nopean räk-käyksen jälkeen kävelimme etsimään reitin laskeutumisankkuria.

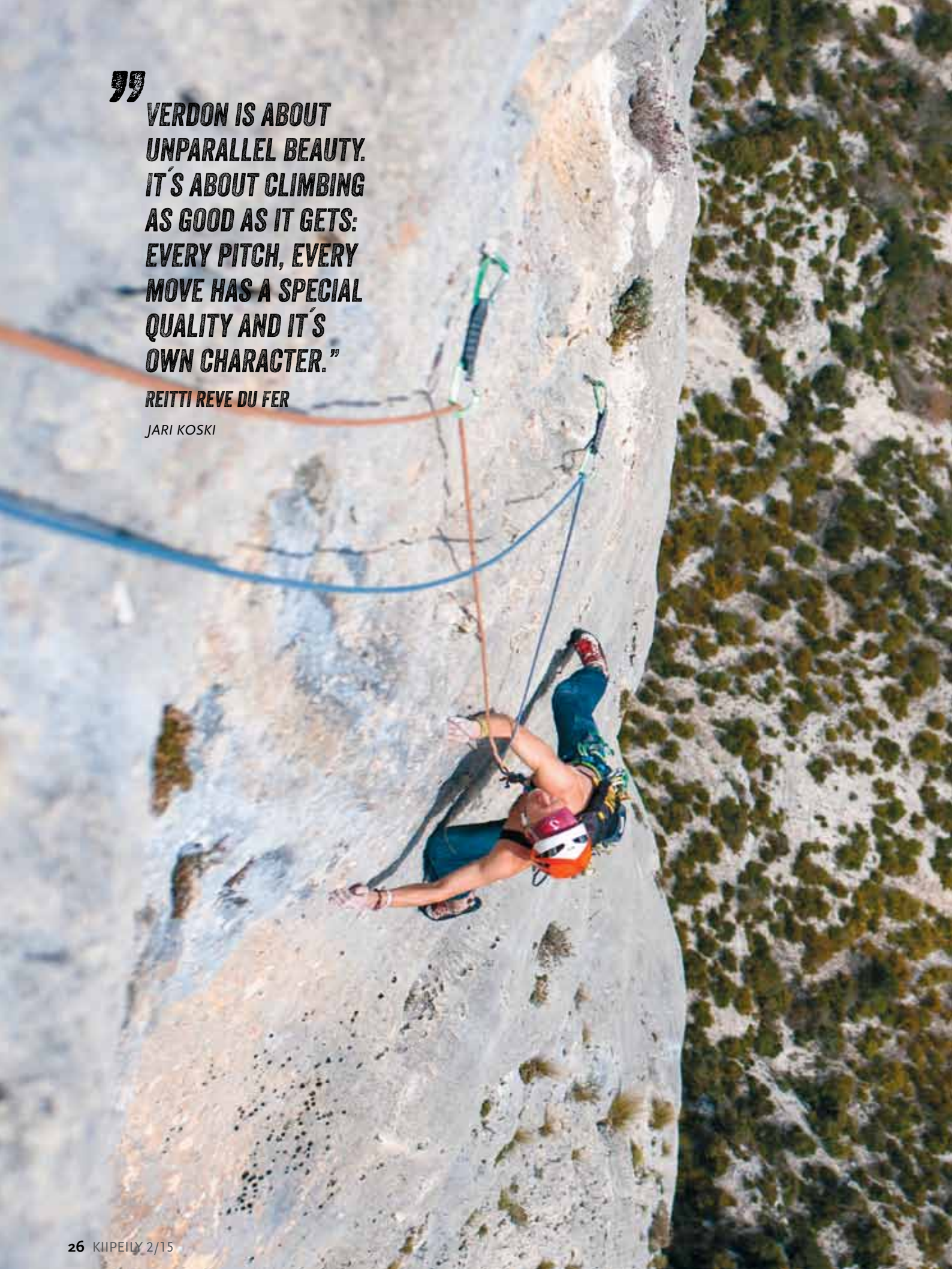
Laskeutumisankkurin, -linjan ja yleensä reitin

”

**VERDON IS ABOUT  
UNPARALLEL BEAUTY.  
IT'S ABOUT CLIMBING  
AS GOOD AS IT GETS:  
EVERY PITCH, EVERY  
MOVE HAS A SPECIAL  
QUALITY AND IT'S  
OWN CHARACTER.”**

**REITTI REVE DU FER**

JARI KOSKI





löytäminen on Verdonissa välillä varsin haastavaa. Ylhäältä kun ei oikein saa kuvaa itse seinästä, topossa reitit ja laskeutumisinjat on piirretty kanjonin toiselta puolelta otettuihin seinämäkuviin. Joillakin reiteillä on ylhäällä maalattu nimi – välillä kauniiseen pyöreään posliiniin, joka on liimattu kalliioon pintaan. Usein joku – turisti tai yli-innokas kiipeilijä – on nämä nimilaa-  
 tat irrottanut... Reitti yleensä löytyy, kun rauhassa etsii ja miettii, ja hyvä vinkki on käydä kauempaa sivuista katsomassa kallion muotoja ja vertailla niitä topojen kuviin. Sisäleikka-  
 ukset, ulkonemat, isot katot ja puut ovat hyviä maamerkkejä. Useimmilla sektorilla on myös muutamia virallisia laskeutumisinjoja. Niitä kannattaa käyttää, mikäli se on suinkin mahdollista.

Aikaisen kevään matalista lämmöistä johtuen valitsimme yleensä päivän sektorin ja reitin kelin mukaan. Jos oli pilvistä ja tuulista, niin vältimme ihan tuulisimpia ilmansuuntia ja sektoreita. Ja tällaisella koleammalla kelillä otimme päälle ja mukaan pikkureppuihimme vähän enemmän vaatetta. Repuissamme oli aina mukana varmistamista varten kevyt unt-sikka tai softshell. Kiiwetessä takkia ei yleensä tarvittu, ja tuulettomalla aurinkoisella säällä kiipeily oli jopa mukavaa ilman paitaa aurinkoa samalla ottaen.

Itselläni oli pikku repuissani Camelbak-tyylinen juomasäiliö, ja siinä 2 litraa vettä. Lisäksi kännykkä, tuo mainitsemani kevyt taukotakki sekä muutama patukka ja hedelmä sekä pidemmillä reiteillä muutama voileipä. Jaloissa vain kiipeilytossut, jotka aina ständillä varmistusvuorolla otimme pois ja kiinnitimme jatkolla ankuriin. Näillä pärjäsi hyvin, eikä painoa ollut liikaa. Kiipesimme koko reissun ajan liidaten vuorotellen kahden köydenmittan blokeissa. Joka tulee ständille kakkosena, jatkaa siitä suoraan liidinä seuraavan pitchin jne. Jos on tasavahvat kiipeilijät, tämä on selkeästi nopein ja järjevin tapa kiivetä. Pitkillä reiteillä ainakin kohtuullinen kiipeilynopeus ja nopea ja turvallinen ständityöskentely on kaiken a ja o.

Tiimillämme ei tuplaköysillä kiipeämisestä huolimatta ollut kymmenen päivän aikana yhtään ständityöskentelyyn, köysien jumiumumiseen tai sotkeentumiseen liittyvää ongelmaa (lukuunottamatta Skuden ekan reitin laskeutumisen nerokasta ohjuria). Kommunikaation pitää olla selkeää ja ongelmatonta, välillä kiipeilijän ja varmistajan välillä ei ole näköyhteyttä, ja kova tuuli voi täysin poistaa kuuloyhteyden.



Plan B - not an option.

Kun laskeutumisankkuri ja oikea linja lopulta löytyivät, alkoi Skude laittamaan tuplaköysiämme laskeutumiskuntoon. Tuttuun tapaan piilotimme lähestymiskänkämme kallion päälle pusikkoon, ja vuorotellen hävisimme pikkureput selässämme reunalta alhaalla odottavaan tyhjyyteen. Reittimme näytti jo laskeutuessa todella hyvältä! Satoja metrejä täydellistä pienten pokettien koristelemaa, pystystä lieväksi negaksi aaltoilevaa sil-  
 leää seinää. Skude laskeutui ensimmäisenä, ja vasta aivan alhaalla loppupitchillä vauhtimme alaspäin hidastui, kun ensimmäistä köydenmittaa ei tuntunut löytyvän. Lopulta päätimme laskeutua ison pullistuman ja katon alle pikku hyllylle. Ankkuri ja siitä alkavat pultit löytyivät.

Kun vesihuikat oli juotu ja topoa taas tutkittu ja ykkösständi oli nopeasti valmis, oli minun vuoroni lähteä liidaamaan ensimmäistä pitchiä. Hyllyltä viistosti oikealla ylöspäin ulkonemaa pitkin, kunnes muutaman pultin jälkeen näköyhteys varmistajaan katosi. Nopeasti totesin tämän reittimme 6b+ pitchin varsin haastavaksi. Otteet pienivät ja kallio jyrkkeni. Ainakin itse tarvitsen päivän ensimmäinen patkan kiipeilyä lämmittelyyn, ja asiaa ei auta se että olet 6b+:n sijasta tietämättäsi 7b+ - pitchillä.

Skude kannusteli jo ständipaikalta: "Nyt kylä kestää, ei se niin vaikea oo". No, käsi oli jo menossa klippiotteelle, mutta pienellä jal-  
 kaotteella kauan seisottuani ihmettelemässä reitin vaikeutta ja maailman epäoikeudenmukaisuutta, singeri oli niin kova, että en pystynyt nousemaan jalalla vaadittavaa 20 senttiä. Kunnan pannut, joka jälkeen sain helposti loppumuuvit tehtyä, ankkuroiduin ja ilmoitin Skudelle että voi kiivetä. Skude otti pannut samassa kohtaa, jonka jälkeen molemmat olimme samaa mieltä siitä, että 6b+:lla ei oltu.

Topon tutkinta paljasti, että olimme reitillä El Topo, 14 pitch 8a, jota ei vielä kukaan ollut päässyt ground-up. Pikapalaveri ja päätös pakittaa. Skude vielä lähti tältä ankkurilta katsomaan kuolemanpoikkarissa (jääkaapin kokoinen kivi meinasi jäädä käteen) sivulle etsimään meidän oikean reitin ensimmäistä köydenmittaa. Sitä ei löytynyt, ainakaan pulteilla varustettuna. Laskeuduimme siis alas aloitusankkurille, ja päätimme toteuttaa varasuunnitelmamme – plan B.

Seuraava reitti vasemmalle olisi *Voie ULA 6b*, 200-metrinen halkeamasysteemi, jossa kuitenkin topon mukaan pulttiständit, ja jonka pystyy kiipeämään ilman trädiräkkiä, jos 7 metrin pultinvälit eivät pelota. Siirryimme siis innolla tämän reitin alkuun, vain nähdäksemme siihen kiinnitetyn puukyltin tekstillä: "No bolts". Kaikki pultit oli siis irrotettu ja tämä linja (aivan oikeutetusti!) oli korotettu trädikastiin. Ja meidän räkkimme sisälsi kaksi kamua...

**KUUTTI** Totesimme tilanteen: tästä me emme tule pääsemään ylös, ainakaan turvallisesti. El topon kiipeäminen ei myöskään tuntunut mahdolliselta, vaikka se hyvin pultatulta vaikuttikin. Silmäilimme eväsliepien syömisestä verran niitä muutamaa hassua topon sivua, jotka sattuiivat olemaan mukavamme. Meille jäi kolme järkeen käypää vaihtoehtoa. Joko laskeutuisimme alas ja kävelisimme kanjonin pohjalta ylös, kiipeäisimme yhden kanjonin pohjalta lähtevistä reiteistä tai tekisimme noin 150–200-metrisen epämääräisen poikkikulun vasemmalle ja kiipeäisimme siinä välissä vielä muutaman laskeutumisinjan ylös. Näin pääsisimme hyllylle, josta lähtisi useampia reittejä, joita pitkin meidän pitäisi kaiken järjen mukaan päästä ylös.

Heti alkuun teimme päätöksen, että kanjonin pohjalta kävely olisi viimeinen vaihtoehto, joka käytettäisiin vasta kun kaikki muut vaihtoehdot olisivat osoittautuneet mahdotto-  
 miksi. Koska reitit aloitetaan laskeutumalla, meillä ei ollut muita kenkiä kun kiipeilyken-  
 gät. Matkaa kertyy myös usean tunnin kävelyn verran, joten vaihtoehtona kanjonikävely kuulosti melkoiselta tuskien taipaleelta. Totesimme myös, että kello rupeaa olemaan jo varsin paljon ja, että emme välttämättä ehtisi kiivetä alhaalta lähteviä reittejä ennen pimeän tuloa, mikäli matkalle sattuisi yksikin viivästys. Meillä ei myöskään ollut topoa näille pitkille reiteille matkassa, joten jo reitin löytäminen ja sillä pysyminen olisi voinut olla erittäin haastavaa. Näin ollen päädyimme

ratkaisuun, jossa yrittäisimme poikkikulua ylemmälle hyllylle ja sieltä helpoimman näköistä reittiä mahdollisimman nopeasti ylös. Katsoimme pikaisesti, että poikkikulku tulisi koostumaan kolmesta tai neljästä köydenpituudesta. Ensimmäinen kulkisi vähän matkaa vasemmalle, jonka jälkeen nousisi laskeutumislinjan alle. Maasto oli helppoa, muttei kuitenkaan pelkkää kävelyä, ainakaan koko matkaa. Vaikka eteneminen oli helppoa, alla oli ilmaa reilusti ja poikkikulun varmistettavuus oli ajoittain erittäin huono.

Laskeutumislinjan kiipeäminen oli aluksi suurin huolenaiheemme. Meillä ei ollut mitään takeita, että linja olisi millään tavalla varmistettavissa. Meillä oli mukana muutama pikku camu sekä setti kiiloja ja skyhookki. Varmistuslinjalla oli korkeutta noin 20 metriä, joten potentiaalia jännille hetkille oli. Helpotus oli kuitenkin suuri, kun havaitsimme, että laskeutumislinjalle oli porattu muutama pultti. Mahdoimmekohan olla ensimmäiset samassa tilanteessa... Jari kiipesi nopeasti linjan ylös, jonka jälkeen jatkoin taas köydenpituuden verran jyrkkää mäkeä ylös. Kun jari sai minut kiinni, tarkastelimme avautuvaa seinää. Näytti jo lähes varmalta, että pohjal-



le ei enää jouduta! Yllätys oli myös suuri kun löysimme hyllyltä toimivan Suunnon kellon. Se lienee pudonnut joltain kiipeilijältä onnekkain pehmeästi hyllylle. Aamuherätyskin oli valmiiksi asetettuna alppihenkisesti kello 5.30.

Valitsimme reitiksemme ensimmäisen varmuudella pultatun reitin, *Le pilier des ecureuils:in*, 6b+, noin 200 metriä. Reitti oli erittäin komea sisäkulma, jossa Verdon näytti taas monipuolisuutensa. Vaikka reitti näytti alhaalta varsin yksipuoliselta sisäkulman rämmi-



Plan C-reitti.





Näkymä majapaikastamme.

nältä, oli se erittäin mielenkiintoista kiivettävää alusta loppuun hyvinkin vaihtelevilla köydenpituuksilla.

Kiipesimme reitin alusta viimeiselle ankkurille todella nopeasti. Kelloa ei tullut katsottua, mutta aikaa ei paljon yli tuntia varmaankaan kulunut. Viimeistä ankkuria lähestyessä Jarilla kuitenkin kesti tavanomaista kauemmin. Näköyhteys oli kadonnut ja rupesin jo katsomaan, että kohtahan tuo köysikin loppuu. Hetken päästä Jari sai kuitenkin ankkurin valmiiksi ja pääsin itsekin kiipeämään ankkurille. Kuulemma mies oli aiheuttanut itselleen epiikin. Topon mukaan reitin viimeisen ankkurin piti sijaita dihedraalin oikealla reunalla. Dihedraalin vasemmassa reunassa oli kuitenkin ankkuri.

Ensin Jari kiipti tuon ankkurin ohi noin 8 metriä todetakseen, että ei siellä ole pultteja saatikka ankkuria. Ei auttanut kuin kiivetä kohtuullisen herkkä stemmailu alas vasemman puoleiselle ankkurille. Ennen kuin itse lähdin liidaamaan viimeiset köydenpituut, Jari vielä toivotti onnea päivän viimeisel-

le “punaiselle matolle” ennen toppia. Viimeinen kp näytti kyllä todella hienolta. Greidin piti olla 5+, joten noin 5 asteen negatiivinen kulma ja näkymättömät otteet kuitenkin hie-man ihmetyttivät.

Jo ensimmäisellä pultilla oli varsin ilmeistä, että kyseessä ei todellakaan ollut 5+ köydenpituus. Toisen pultin kohdalla olin siitä täysin varma; “Jari, mä en ole krimpannut näin kovaa kahteen viikkoon, nyt pumpppaa, OTA SIIHEN!” Katselin hieman ympärilleni ja näin sen mitä jo hieman aiemmin olin spekuloinut. Jari oli kiivennyt omalla epiikillään muutaman metrin päähän oikeasta ankkurista, mutta ei ollut nähnyt sitä pusikon takaa. Sieltä sitten jatkui juurikin 5+:n näköinen kp kallion reunalle. Ei muuta kun takaisin ankkurille ja uutta yrkkä ensin oikealle ankkurille kiiveten ja siitä sitten kohti toppia jatkaen.

Viimeinen kp oli sen verran loiva, että matkalla kasvoi jo useampia puita. Verdonissa helppojen släbien pultinväli on ajoittain varsin pitkä, niin tälläkin kertaa. Jossain kohtaa tajusin eksyneeni pulttilinjalta. En kui-

tenkaan jaksanut siitä enää välittää vaan painoin ylöspäin ajatuksella, että kyllä tänne trädivarmistuksia saa. Varmistukseksi viimeiselle noin 55 metrin köydenmitalle jäikin lopulta yksi pultti, yksi laho kanto slingattuna sekä yksi camu.

Toisaalta kiipeily oli erittäin helppoa ja aurin-gonlaskun läheisyys ei kannustanut hidasteluun. Varpaat olivat 10 tuntia kiipeilytossuissa olleina myöskin siinä kunnossa, että olisin ollut valmis kiipeämään viimeisen kp:n vaikka kumisaappaissa jos se vain olisi suinkin ollut mahdollista. Lopulta kallion reuna tuli kuitenkin vastaan. Oli mukavaa katsella juuri laskevaa aurinkoa samalla kun vielä varmistin Jarin ylös.

Vaikka suunnitelmat eivät menneetkään aivan oletetulla tavalla, tämä päivä jäi varmasti reissun kovimmaksi suoritukseksemme. Ennen kylälle lähtöä nautimme vielä loput eväät kallion reunalla. Olotilaa siinä istuskellessa on vaikeaa kuvailla. Joka tapauksessa hymy oli herkässä!



La Palud.

## VERDON INFO

### KIIPEILY

Verdon on yksi Ranskan ja koko Euroopan hienoimmista ja suurimmista kiipeilypaikoista. Kanjoni on eteläisen Ranskan luonnonihme, ja se on muidenkin kuin kiipeilijöiden suosima matkailukohde kesäkuukausina. Paikalle tullaan mm. vaeltamaan, katsomaan ja kuvaamaan kotkia sekä harrastamaan koskenlaskua ja canjoneerausta.

Paras kiipeily täällä on pultattua multipitch-sporttia korkeimmillaan yli 300-metrisillä kalkkikiviseinillä. Suurin osa kiipeilyä on pystyä, välillä lievästi negaksi ja släbiksi aaltoillen. Toisin sanoen varsin teknistä kiipeilyä. Pultinvälit ovat välillä ”ilmavat”, mutta usein pidemmät pultinvälit ovat reitin kokonaisvaikeuteen nähden helpoilla osuuksilla. Sisäpulttaukseen tottuneet luultavasti saavat ensi alkuun halvauksen. Kivenlaatu on aivan uskomatonta! Parhaimmillaan laatu-graniitin veroista, ja reitit vaihtelevuudessaan ja muuvien hienouudessa vertaansa vailla. Kiipeilyn ilmavuus ja maisemat ovat uskomattomat.

Yleensä reiteille laskeudutaan useammassa pätäkässä reitin päältä. Alhaalta kanjonin pohjaltakin lähtee reittejä, mutta niille tunneleita ja joenvarren polkuja pitkin käveleminen on melko haastavaa. Hyvät multipitch taidot ovat siis erittäin tärkeitä, myös nopean ständityöskentelyn varmistamiseksi pidemmillä reiteillä.

Yli 5 pitchin 6b+ ja vaikeammille reiteillä suotavaa solidi 7a liiditaso. Usein reiteiltä pois laskeutuminen ei ole mahdollista, tai ainakin se on huomattavan hankalaa.

### SUOSITELTAVAT SEKTORIT JA REITIT

Kaikki kiipeämämme reitit ovat olleet vähintään hienoja, osa loistavia. Enimmäkseen kiipesimme lähellä La Palud -kylää sijaitsevan kanjonin puolen helposti lähestyttävistä reiteistä. Tämä puoli kanjonista aukeaa itään ja osittain etelään, ja on siis aamusta lähtien auringossa pitkään. Kanjonin reuna mutkittelee, joten kaikkina aikoina löytyy sekä aurinko- että varjosektoreita. Tämän kanjonin osan nimi on L'Escalés, ja parkkipaikat nimeltään Luna Bong (lähellä Le Demand sektoria), Carelle ja Rivière.

#### Kiipeämiämme suositeltavia reittejä:

- Wide is love, 6a+. Yksi ilmevimmistä ja hienoimmista greidissään.
- Rivere d'Argent, 6b+, 4 pitch
- a Toet Couer, 6b+, 7 pitch
- Ticket Danger, 6c, 6 pitch, n. 200 m.
- Les marches du temps, 7a, 11 pitch, 200 m.
- Le pilier des ecureuils, 6b+, 200 m.
- Rêve de Fer, 6b, 150 m. Uskomattoman kaunis ja vaihteleva reitti!
- Voie de la Demand, 6a, 300 m. Verdonin ”The klassikko”! Verdonin ensimmäinen iso alhaalta ylös kiivetty reitti, ensinousu vuonna 1968.

Muita suositeltuja, joita emme tällä reissulla ehtineet kiipeämään:

- Pichenbule, 6c+, 11 pitch.
- Fenrir, 7a+, 7 pitch
- Surveiller et punir, 7a+, 4 pitch

### MISSÄ JA MILLOIN?

Gorges du Verdon sijaitsee eteläisessä Ranskassa noin kahden tunnin ajomatkan päässä Välimerestä, lähimmät lentokohteet ovat Marseille ja Nizza.

Paras aika kiivetä Verdonissa on varmaankin maaliskuun ja kesä-

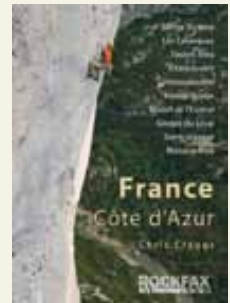
kuun välillä sekä syksyllä syyskuusta marraskuuhun. Kiipeilyseiniä löytyy eri ilmasuuntiin, ja tuulettomalla aurinkoisella säällä eteläseinä voi talvellakin olla kiivettävissä. Toisaalta paikan korkea sijainti ja mahdollinen kova tuuli voi viileällä kelillä tehdä olosuhteet hyytäviksi. Kesäkuukaudet ovat tukalan kuumia kiipeilyyn varsinkin eteläseinillä.

### VARUSTEET

Mukavat tarpeeksi isot ja varpaita tukevat kiipeilytossut. Multipitcheille 15 jatkoa, varmistus- ja laskeutumisvälineet (Reverso toimii erittäin hyvin) ja mielellään tuplaköydet pidemmän laskeutumisvälin mahdollistamiseksi. Reitit myös mutkittelevat jonkin verran ajoittain, joten tuplaköydet ovat mukavat myös kiivetessä. 80 metrin single-köysi riittää myös useimmiten laskeutumisiin. Vaikka olisi kiipeämässä vain sporttireittejä, kannattaa pitää mukana pientä trädiräkkiä epiikkien varalta.

### TOPOT

Rockfaxin ”France – Cote d'Azur”-topossa on pääsektorit ja useampi sata reittiä. Useimmat ovat 4-8 pitchin pultattuja reittejä. 2010 julkaistiin paikallisten vuoriopaiden toimesta topo ”Escalade au Verdon”. Tässä kirjassa on lähes kaikki alueen tuolloin kiivetyt reitit.



### RUOKAILU JA OSTOKSET

Muutaman kilometrin päässä kanjonin itäseinämästä sijaitseva pieni pittoreski La Paludin kylä on noin tuhannen metrin korkeudessa, minkä huomaa lämpötilasta varsinkin myöhään syksyllä ja aikaisin keväällä. Kylästä löytyy pieni ruokakauppa, jonka aukioloajat on ranskalaiseen tyyliin arvottu lotossa ja aukiolo-Excelin ymmärtämiseen tarvitaan korkeampi korkeakoulututkinto..., kaksi baaria, leipomo ja pizzeria. Noin 20 km päässä itään sijaitsevassa La Castellana kylässä on isompi market, missä kannattaa käydä lepopäivänä täydentämässä ruoka- ja juomavarastoja. Samalla voi käydä kahvilla tai syömässä mukavalla torilla, josta näköala korkealla kielekkeellä sijaitsevaan temppeleihin.

### MAJOITUS

Kaksi suositua leirintäaluetta aivan La Palud kylän vieressä. Lisäksi keskellä kylää vaihtelevasti auki oleva Refugee sekä muutama kalliimpi Gite.



Lou Cafe.





Makak otteet  
Makak treenipalkit



Boreal Crux - tarkka tossu  
pienille listaotteille 89,00



Boreal Joker Velcro  
leveälestinen yleistossu 89,00



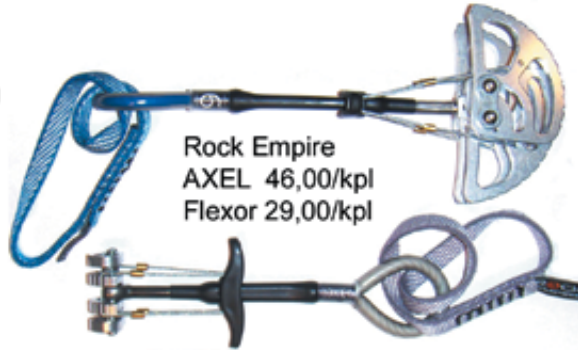
Garra First - aloittelijan yleistossu  
niin seinälle, kuin kalliolle 49,00



Julbo  
vuristolasit



Rock Empire  
Streak valjaat 49,00  
Valjassetti 66,00



Rock Empire  
AXEL 46,00/kpl  
Flexor 29,00/kpl



Kypärät  
alk. 49,50



Kerhovaljaat  
Speedy 39,50

Köysipussi  
Zora 25L  
19,90



Jääraudat Machki 69,90 Jäähakku Chakan 49,90



Rock Empire mankasetti 16,00



Kiipeilyköydet Beal  
Edlinger 10,2mm x 60m 129,90  
Diablo Uni Gore 179,90



Austri Alpin No.mad kasi 28,00  
Rock Empire Ascender 46,00



Rock Empire Spectrum, musta  
- kiipeilyyn, työ- ja pelastuskäyttöön  
-tukevat ohjaajanvaljaat 79,00



ROCK EMPIRE, BLACK DIAMOND, PETZL, BEAL, BOREAL, AUSTRI ALPIN

Uutta: yli 15 euron toimitukset postitse ilman kuluja

**MOUNTAIN SHOP 050- 5017157**

**Hämeentie 40, 00500 Helsinki**

**www.mountainshop.fi**

# KYLÄÄ KIVÄÄ

## suomikiipeilyn tarina

Teksti ja haastattelu: Ossi Luoto  
Kuvat: Ville Kurru, Tommy Vänskä

Tänä päivänä kiipeily on yksi nopeimmin suosiotaan kasvattavista harrastuksista ja huippukiipeilijöitä löytyy väkilukuun suhteutettuna käsittämättömän paljon. Mitä ihmettä Suomessa oikein tapahtui? Maassa, jonka ikonin kuva on se laakea, kivetön peltomaisema.

Kauan odotettu suomikiipeilyn historiikki – Kylmää Kiveä on ensi-iltaa vaille valmis. Kolmen vuoden intensiivisen projektinnin päätteeksi, dokumenttielokuvan tekijät Ville Kurru, Tommy Vänskä ja Aleks

Myllykoski saavat vihdoin huokausta helpotuksesta.

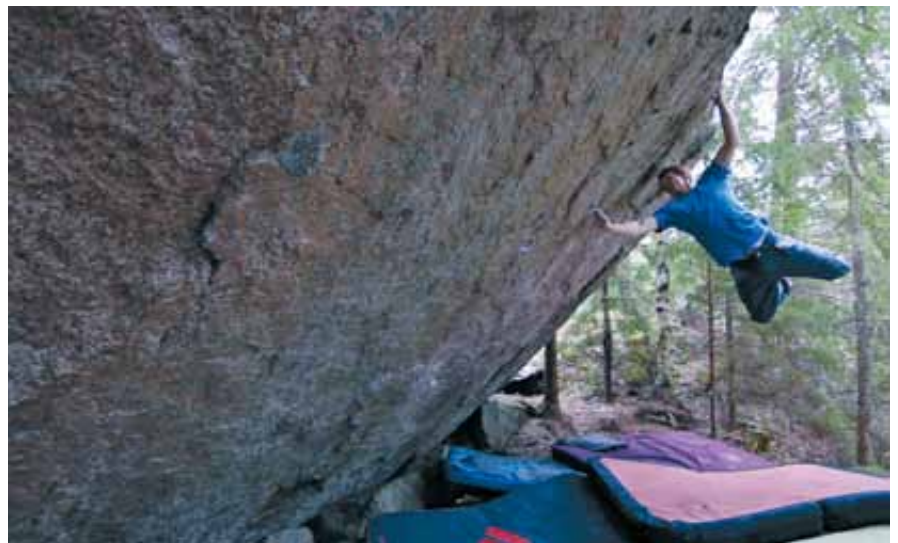
”Yli kahdenkymmenen vuoden kiipeilyn ja lukuisten bouldervideoiden jälkeen kypsä ajatus, että tämä on pakko jonkun tehdä.”, idean taustalla olevat Ville ja Tommy kertovat kuin yhdestä suusta. Kuitenkin vasta projektin käynnistyttyä kokonaisuus rupesi hahmottumaan. ”Sitä luuli tietävänsä paljonkin suomikiipeilystä. Matkalla paljastui kuitenkin koko ajan uusia juttuja.”

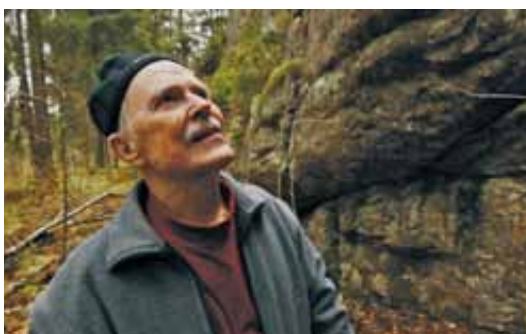
Kylmää kiveä on suomikiipeilyn reilun 60-vuotisen historian kunnianhimoisin dokumentointihanke. Viiden eri ikäpolven kiipeilijän

Puoli vuosisataa sitten, paikassa jossa ei ole yhtä ainoaa kiipeilyyn sopivaa vuotta, päätti yksi suomalainen mies kuitenkin kiivetä. Mitä ihmettä Suomessa oikein tapahtui?

kautta kerrottu tarina ulottuu tämän päivän huippusuorituksista suomikiipeilyn alkumetreille. Yksi elokuvan itseoikeutetuista tähdistä ja tarinan kertojista onkin ensimmäinen suomalainen kiipeilijä, Matti A. Jokinen.

Myös kiipeily-yhteisöllä oli tekijöiden mukaan keskeinen rooli projektin maaliin saattamisessa. ”Se että jengi innostui ja kaikki olivat valmiita auttamaan, jokainen omalla ta-





vallaan”, tekijät kuvaavat kohtaamaansa vastaanottoa.

Kolmen vuoden ajalle mahtui myös vastoinkäymisiä ja hetkiä, jolloin tuntui ettei elokuvasta tule yhtään mitään. ”Tekniikka kusi ja kovalevyt hajosivat.” Mutta sitäkin enemmän oli niitä hienoja hetkiä. ”Vanhojen kiipeilijöiden tapaaminen. Se kun Pamu kiipesi Synchron.”, Tommy luettelee. ”Ehkä yksi tärkeimmistä oli puhelinsoitto syksyllä 2011. Piti jollain tasolla saada Henkan (Suihkonen) hyväksyntä projektille, koska Henkka oli meille aina ollut sellainen suomikiipeilyn auktoriteetti.”, Ville jatkaa. ”Ja mä muistan sen Henkan vastauksen edelleen tosi hyvin: Hyvä jätäkät, me ollaan mukana.”

Henkalla oli myös keskeinen, joskin ehkä tahaton rooli elokuvan nimen taustalla. Käsikirjoitusta suunnitellessaan Ville ja Tommy

pohtivat mikä kuvaisi parhaiten suomikiipeilyä. Niin syntyi Kylmät kädet. ”Kun projektista puhuttiin, Henkka kuitenkin jatkuvasti muisti että Kylmää kiveä.” ”Jossain vaiheessa me vaan kyllästyttiin korjaamaan ja niin se sitten jäi.”

Mitä kiipeily tekijöille itselleen merkitsee? ”Se on tosi kokonaisvaltaista. Osa perusrutiinia. Parin päivän välein on pakko päästä kiipeämään. Vaimokin ymmärtää että niin on parempi.”, Ville sanoo. ”Kiipeily on antanut sisältöjä joita ei ole aiemmin ollut olemassa. On tavannut upeita ihmisiä, päässyt upeiden projektien ääreen.”, Alekski jatkaa.

Ensi-illan kynnyksellä voi jo kysyä, miltä nyt tuntuu? ”Uupuneelta.” Kolmikko repeää nauruun. ”Tuntuu kyllä hyvältä. Vihdoinkin se hetki on koittanut. Ei tässä kauan olisi paukkuja enää kenelläkään riittänyt.”

Valot sammuvat, ääniraita käynnistyy. Syksynen Helsinki, Taivaskallio. Näemme suomikiipeilyn pioneerin vanhoilla tutuilla kotikallioliillaan. Lukemattomia kiipeilyreittejä nähneet vanhat, mutta yhä varmaotteiset sormet tapailevat aloitusmuuveja. Katse seuraa, kun keltaisten lehtien varjossa lepäävä kylmä graniittikivi tavoittelee korkeuksia. Mitään ei ole vielä sanottu ja silti katsojalla pala nousee kurkkuun.

”Ihmiset saattaa luulla, että toiset muuttuu kun ne ikääntyy. Mä jotenkin tunnen ja ajattelen samoin kuin kaksikyt-vuotiaana. Kiipeily ei ole ollut harrastus vaan elämänmuoto. Se on merkinnyt niin paljon.”

Kylmää Kiveä -dokumentin loppuunmyyty ensi-ilta Bio Rexissä Helsingissä 12.6.2015. Ohjaus, käsikirjoitus ja kuvaus: Ville Kurru & Tommy Vänskä. Äänisuunnitelu ja musiikki: Alekski Myllykoski. Lisänäytöksiä tulossa.

# Kiipeilijän Etelä-Afrikka

## MUUTAKIN KUIN ROCKLANDS



Johanna Caffeine jittersin ensimmäisellä pitchillä.

Teksti: Emmi Rautkylä Kuvat: Johanna Kellock ja Emmi Rautkylä

**Vain pari viikkoa aikaa, mutta kiipelemään pitäisi päästä? Miten olisi Etelä-Afrikka? Kun kiipeilijälle mainitsee tuon sanan, ensimmäisenä ja usein myös ainoana asiana tulee mieleen Rocklandsin maailmanluokan boulderit. Etelä-Afrikassa on kiipeilijälle kuitenkin paljon muutakin, kuten Waterval Boven ja lukemattomat, huikeat haikkausreitit.**

Kun matkakuume joulun tienoilla iski, seurasimme silmä kovana lentodiiilejä sen varalta, josko bongaisimme halpoja kyytejä Etelä-Amerikkaan. Kun sinne sitten tupsahtikin Johannesburgin meno-paluu hintaan 580 €, suoritimme raivoisan googletuksen ja seuraavana päivänä lentoliput olivatkin jo ostettuina. Etelä-afrikkalainen kiipeilyseura *Climb ZA* tutustutti meidät Mpumalangan provinssissa sijaitsevaan sporttialueeseen nimeltään Waterval Boven, tai 'Boven', kuten paikalliset sen lyhentävät. *27crag.com* ei juurikaan tarjonnut tietoa kyseisestä paikasta mutta onneksi kiipeilyseuralta löytyi 140-sivuinen käsikirja opastamaan paitsi topojen myös käytännön asioiden kanssa.

Alusta asti oli myös selvää, että haluamme hieman haastaa itseämme pidemmän haikin muodossa jossain vaiheessa reissua.

Vaihtoehtoja löytyikin roppakaupalla eri puolilta Etelä-Afrikkaa. Kuuluisimmat niistä lienevät Otter Trail Tsitsikamin kansallispuistossa ja lukemattomat reitit Krugerin kansallispuistossa. Haikkeihin on mahdollista ottaa täysihoito sisältäen cateringin, kuljetukset ja mökkimajoituksen tai toisessa ääripäässä kantaa kaikkea tarvitsemaansa mukana ja nukkua taivasalla leirinuotion ääressä yhden pitäessä vahtia ja hättellessä villieläimiä. Me päädyimme Kapkaupungista lähtevään viiden



Palatessasi Sport Valleysta muista pysähtyä ACRA Retreatin terassilla nauttimassa virvokkeista ja upeista maisemista. Kysy myös henkilökunnalta alueen ympäröimästä kivimuodostelmista.



Sää vuorilla vaihtelee nopeasti. Se saattaa olla hyvinkin erilainen kuin alhaalla laaksossa, joten mukaan kannattaa varata niin sateen- kuin tuulenpitävää.

**KIPEILY  
WATERVAL  
BOVENISSA  
ON KUIN  
LEIJUISI  
PILVEN  
HATTARALLA.**

päivän Hoerikwago Trailiin, joka oli jotain tältä väliltä. Lentoliput Johannesburgista Kapkaupunkiin ja takaisin olivat sadan euron luokkaa ja lentoja meni kymmeniä päivässä.

Reissumme ajankohdaksi valitsimme huhtikuun eli Etelä-Afrikan syksyn, koska silloin olisi vielä riittävän lämmintä haikkaamiselle ilman, että lämpötila menee öisin pakkasen puolelle (nollassa kävi kyllä!). Halusimme myös välttää suurimmat talvikitkan perässä saapuvat kiipeilymassat. Jälkikäteen ajateltuna kiivettävää riittää ja kiville ja kallioille kyllä mahtuu, vaikka reissun ajoittaisi touko-kesäkuullekin. Sateen todennäköisyys kuitenkin kasvaa talvea kohti.

### **Waternal Boven**

Waternal Boven on normituristilta ja jopa paikallisilta piilossa oleva paratiisi. Useimmat kaasuttelevat maantietä ohitse näkemättä Waternal Bovenin kauneutta eli sen vuoria ja laaksoja, metsiä, ja vesiputouksia.

Kylä on viralliselta nimeltään Emgwenya, mutta se on saanut yleisesti käytetyn lempinimensä juurikin vesiputouksesta: Waternal Boven tarkoittaa "vesiputouksen päällä" hollanniksi.

Waternal Boven on ollut kiipeilijöiden tiedossa jo vuodesta 1993, jolloin saksalainen lehti Rotpunkt julkaisi siitä ensimmäisen artikkelin. Pitkään aikaan paikasta ei kuitenkaan juurikaan huudeltu, ja voidaan sanoa, että Bovenissa pidettiin matalaa profiilia kiipeilykulttuurin kehittyessä huimaa vauhtia. Viimeisten reilun kymmenen vuoden aikana kaksi ystävästä, Andrew ja Gustav, ovat tehneet huikean työn reitien avaamisessa ja pulttaamisessa.

Nykyään sporttireittejä on noin 600 kolmessa eri laaksossa, ja greidit vaihtelevat välillä 4-8c. Myös tradilinjoja kehutaan. Alue on viime aikoina ollut esillä varsinkin ranskankielisessä kiipeilylehdistössä, joten ovet ovat nyt auki. Kysyessämme Gustavilta, saammeko suositella Bovenia kotona, Gustav sanoi "Yes, you may, but be selective". Kiipeily-



## WATERVAL BOVEN

### MITEN PÄÄSEE?

Waterval Boven (viralliselta nimeltään Emgwenya) sijaitsee noin 250 km Johannesburgista itään. Autonvuokruksen lisäksi myös bussi on varteenotettava vaihtoehto perille pääsemiseen. Lowveld Linkin minibussi liikennöi kerran vuorokaudessa suoraan Johannesburgin O.R. Tambo International Airportilta Waterval Boveniin. Hyppää bussissa pysäkillä "N4 turnoff". Mikäli valitset bussin, ilmoita etukäteen tulostasi kiipeilykauppa Roc'n Rope omistajille Alexille ja Gustaville. He hakevat sinut lähipysäkiltä noin 2 km päästä kylän keskustasta. Johannesburgin keskustasta pääsee Greyhound-yhtiön kaksikerroksisella bussilla Machadodoriin, joka sijaitsee noin 20 km päässä Waterval Bovenista. Myös sieltä on mahdollista pyytää noutoa pientä maksua vastaan. Perillä et välttämättä tarvitse autoa, koska Alex ja Gustav kyyditsevät mielellään kiipeilijöitä laakson kiikkupaikkoihin ja antavat samalla kuumimmat vinkit reittivalintoihin. Monet sektorit ovat myös kävelymatkan päässä.

**Lowveld Link** (suuntaan White River) [www.lowveldlink.com](http://www.lowveldlink.com)

**Greyhound** (suuntaan Nelspruit) [www.greyhound.co.za](http://www.greyhound.co.za)

### MISSÄ VOI YÖPYÄ?

Roc'n Rope Climber's Lodge tarjoaa edullista dorm-tyyppistä majoitusta kylän keskustassa kiipeilykaupan vieressä ([www.rocrope.com](http://www.rocrope.com)) noin kilometrin päässä alueen ainoasta ruokakaupasta. Vuoren päällä, noin 8km kylän keskustasta sijaitsee Tranquilitas Adventure Farm ([www.tranquilitas.com](http://www.tranquilitas.com)), joka on vain noin 5min kävelymatkan päässä Wonderlandin huikelta kiipeilyalueelta.

### MISTÄ SAA TOPON?

Printatun topon painos on loppu, mutta sitä voi tarvittaessa lainata Roc 'n Ropesta. Alueen käsikirja reittikuvauksineen toimii myös topona ja on ladattaviksi ilmaiseksi Etelä-Afrikan kiipeily sivuston kautta: [www.climbing.co.za/topo/south-africa/mpumalanga/waterval-boven](http://www.climbing.co.za/topo/south-africa/mpumalanga/waterval-boven)

Ylh. vas. Perillä Cape Pointissa viiden päivän patikoimisen jälkeen.

Alk. vas. Pöytävuoren kansallispuiston maasto on paikoittain kivikkoista. Parhaat varusteet ovat kunnan haikkauskengät, urheiluteippi ja voimassaoleva matkavakuutus.

Alh. kesk. ja oik. Glampseilla asutaan pysyvästeltoissa. Leireille on yhteistä ekologisuuus, muuten kaikki glampsit ovat tyyliltään erilaisia.

lehden lukijat on valikoitu Waterval Bovenin kiipeilymekan arvoisiksi.

Kiipeily Waterval Bovenissa on kuin leijui pilven hattaralla. Useat sektorit ovat korkeita, ja oranssi kivi on kovaa, sormiystävällistä kvartsiittia. Kiipeily on pääosin vertikaalia, mutta tiukkaa overhangjakin löytyy. Pituutensa vuoksi reitin haastavuus ei tule niinkään voimankäytöstä vaan enemmänkin tekniikan ja kestävyuden yhdistelmästä. Pulttaus on pääosin erittäin onnistunutta, joskin joillakin reiteillä esiintyy lievää ylipulttamista. Pulttamista on tukenut Mountain Club of South Africa (MCSA).

Alueella viettämämme kolmen päivän aikana ehdimme tutustumaan pintapuolisesti Waterfall Cragsiin, Sport Valleyn muutamiin sektoreihin sekä Wonderland Cragsin alueella sijaitsevan Hallucinogen Wallin antimiiin. Kyseessä oli kuitenkin vain pintaraapaisu ja pelkästään Wonderlantiin kuuluvilla sektoreilla, joista kuuluisimmat ovat Hallucinogen, Baboon Buttress ja Tranquilitas, riittäisi tekemistä useiksi viikoiksi. Parhaiten mieleen jäi 4 tähden klassikkoreitti *Snakeskin Safari Suit* (noin 6a).

## Hoerikwaggo Trail

Hoerikwaggo Trail on 2–5 päivän mittainen haikkireitti Pöytävuoren kansallispuistossa (Table Mountain National Park). Reitin nimi tulee alkuperäiskansoilta ja sen suora käänös englanniksi on Sea mountain. Pöytävuori kohoakin kirjaimellisesti meren keskellä.

Me päädyimme tekemään täyden viiden päivän haikin Kapkaupungista Cape Pointiin. Tässä vaiheessa muistutettakoon, ettei Cape Point ole Afrikan eteläisin kohta, mutta hurjan etelässä se on kuitenkin. Majoitukset reitin varrella on aina varattava etukäteen, koska leireillä on tilaa maksimissaan 12 henkilölle. Muuten reitin voi kulkea omatoimisesti kartan ja kompassin avulla.

Kilpailuimme ennen matkaa muutaman kansallispuistossa toimivan ohjelmatoimiston palvelut, ja päädyimme käyttämään AWOL Toursia. Toimisto hoiti majoitusten varaamisen ja heidän kauttaan saimme päivittäin ruokatäydennyksiä ja rinkkojemme siirron leiriltä toiseen, joten pystyimme haikkaamaan pelkillä päivärepuilla. Koska Hoerikwaggolla korkeuserot ovat huomattavat, tämä osoittautui fiksuksi päätökseksi. 3000 metrin nousussa ja laskussa 15 kg rinka olisi tuonut tietyt lisähaasteensa.

Majoituksemme Hoerikwaggolla olivat ns. glampseja eli glamorous campseja. Yöpyminen tapahtui pysyväisteloissa sänkyineen, ja yleensä varusteluun kuului sähkö ja vesi ja keittiöllinen yhteistila "boma". Koska illalla tuli pimeää noin kello 19 ja sen jälkeen oli ihan oikeasti pilkkopimeää ja viileää seuraavien 12 tunnin ajan, yhteistilat osoittautuivat erittäin hyödyllisiksi. Boman pihalla pääsi myös useimmiten grillailemaan, mikäli saatavilla oli hiiliä. Paikalliset halot kun eivät sovellu grillaamiseen huonon lämpöarvonsa vuoksi.

Emme ottaneet AWOL Toursilta opaspalveluita, eikä niitä oikeastaan tarvitsekaan, mikäli kartta pysyy kädessä eikä pelkää pientä seikkailua ja satunnaisia eksymisiä. Toimiston kautta meidän avuksemme lähetettiin Jeremy, jonka tehtävänä oli hoitaa ruokahuolto ja tarvittavat kuljetukset. Loppujen lopuksi Jeremy osoittautui korvaamattomaksi avuksi ja mainioksi seuramieheksi, kun kolmas soturimme nyrjäytti nilkkansa jo heti ensimmäisenä päivänä ja joutui vaihtamaan loppupäivien haikkaamisen romaanin lukemiseen ja kyläierroksiin neljällä renkaalla. Pääsimme myös hyödyntämään Jeremyn uskomatonta tietämystä alueen florasta ja faunasta. Vaikkei opasta tarvitsisikaan reitinlukuun, havaitsimme, että haikista saa enemmän irti, kun on paikallistietämystä matkassa.

Hoerikwago Trailiamme varjosti hieman puolitoista kuukautta aiemmin kansallispuistossa riehuneet rajut metsäpalot, joiden vuoksi suu-

ri osa puistoa oli kokonaan suljettu haikkaajilta. Sulkemalla alue kasveille ja eläimille annettiin mahdollisuus toipua palosta. Ihmisiä ei myöskään haluttu päästää alueelle mahdollisen kytemisriskin vuoksi. Sitä paitsi yksi Hoerikwago Trailin käyttämistä leiripaikoista oli palanut maan tasalle, joten kyseisellä alueella ei olisi ollut majoitustakaan. Kun normaalisti 5 päivän reitti on noin 90 km, reitimme lyheni palojen vuoksi hieman, ja jouduimme kahtena päivänä majoittumaan samalla leirillä. Jeremyltä saimme kuitenkin kuumimmat vinkit vaihtoehtoisiksi reitteiksi. Eikä meitä harmittanut lainkaan vaikka toisen päivän haikki päätyikin viinitilalle viininmaisteluun.

Hoerikwago osoittautui erittäin hyväksi haikiksi reittimuutoksista huolimatta, ja viiden päivän jälkeen tunsin kyllä kävelleensä. Vaikka päivittäinen kuljettu matka jäi alle 20 kilometrin, korkeuserojen vuoksi tallustamiseen kului kuutisen tuntia päivässä. Matkan varrelle mahtui paitsi vuoria, myös biitsejä, patoja, pari kylää, kanjoneita, majakoita ja kaiken kruunasi upea Cape Point. Glampsin leirinuotiolla oppi yhtä sun toista etelä-afrikkalaisuudesta uusilta tuttavuuksilta ja luonnon keskellä huomasi todella olevansa Afrikan kirkkaan tähtitaivaan alla. Mukaan haikille kannattaa varata lämmintä, koska yöt ovat syksyisessä Etelä-Afrikassa kylmiä. Sää vuorilla voi muuttua nopeasti, joten sateen- ja tuulenpitävää on myös hyvä olla mukana. Tasku- tai otsalamppu on hyvä lisä jos pimeä yllättää. Suosittelemme myös kunnan haikkauskenkiä; lenkkari eivät tue riittävän hyvin nilkkoja paikoittain kivikkoisessa maastossa.

## Jälkisanat

Parhaiten Etelä-Afrikasta mieleen jäi sen uskomaton luonto, upeat kivet ja oranssi kallio, sekä ihmisten aito ystävällisyys. Onneksemme pääsimme matkan aikana tutustumaan myös paikallisiin ja opimme samalla siitä historiasta ja politiikasta, joka on tehnyt Etelä-Afrikasta sellaisen kuin se on tällä hetkellä.

Kannattaako lähteä Etelä-Afrikkaan? Ehdottomasti! Hetkeäkään emme ole katuneet ja seuraava reissu niille tienoille on jo suunnitteilla. Koska aikaeroa ei ole, parinkin viikon loman saa käytettyä tehokkaasti.

Tokihan mekin Rocklandissa kävimme, mutta tällä kertaa ei siitä enempää. Taianomaisesta Rocklandsista voit lukea Kiipeilylehdestä 1/14.



Hoerikwago Trail alkaa nousemalla Pöytävuorelle noin 1000 metriin.



### PETZL HIRUNDOS

”Eivät ole parhaat valjaat Via Ferrataa varten” joku sanoi minulle hiljattain. Tämä on totta. ”Mutta koska Hirundosit ovat loistavat melkein kaikkeen muuhun - kovasta sporttikiipeilyväännöstä aina jää- ja vuorikiipeilyyn, miksi ostaisin toiset valjaat vain Via Ferrataa varten?” ”Tuossa on kyllä järkeä”, kyseinen henkilö vastasi. Ja koska pääsimme asiasta sopuun, tilasimme pintin olutta ja keskustelimme tulevasta kiipeilykesästä. Siinä Hirundosit ovat mukanani, totta kai, koska ovat uudet suosikkini kevyistä valjaista.

Pyrin pitämään kiipeilyvälineeni kevyinä, joten ilahduin huomiossa, että koko M valjaat painavat vain 285 grammaa. Uskon, että jos Petzl voisi poistaa takaosan soljet, painossa voisi säästää vielä 6 g, mutta hei – jos niille kuitenkin tulisi tarvetta, niin kannat mielelläsi tuon extrapainon. Jos luulet, että näin kevyet valjaat eivät voisi olla yhtä mukavat kuin paksummat pehmustetut valjaat – ei huolta, olen roikkunut näissä testinä aika lailla, ja huomannut ne erittäin mukaviksi.

Hirundosissa on neljä varustelenkkiä, joihin mahtuvat tarvitsemasi kamut, jatkot ja kiilat. Tosin kahden taaimmaisen varustelenkin käyttö saattaa vaatia totuttelua, ne ovat melko tiukkoja ja sijoitettu suhteellisen alas.

The Caritool-varustepidike voidaan kiinnittää etummaisiin varustelenkkeihin mahdollistaen jääruevien hyvän järjestyksen. Ja kun lähdet Espanjan sporttikallioille, voit nopeasti irroittaa ne ja ”Vamos!”

Jalkalenneissa ei ole säätöä, joten valjaiden hyvä sovitus ostaessa on tärkeää. Lantiovyö lukitaan DoubleBack HD-soljella, ja olin iloinen huomattessani, että Petzl on asentanut kaksi ohutta elastista lenkkiä, joiden kautta vyön loppupää saadaan kiinnitettyä estäen pään roikkumisen.

Köyden kiinnitykseen tarkoitettut etuloopit ovat melko pienet, mutta olettavasti käytät valjaita ohuen singleköyden, tai erittäin ohuiden tuplaköysien kanssa, jolloin ne toimivat hyvin.

Kaiken kaikkiaan Hirundosit ovat taidolla valmistetut, erittäin kevyet valjaat kaikkeen kiipeilyyn, ja tosiaan jopa Via Ferratan. Valjaat maksavat 90 € ja saatavilla hyvinvarustetuista kiipeilykaupoista.



### MAMMUT SMART

”Oletko varma, että tuo on turvallinen?”, oli varmistamani henkilön ensimmäinen kysymys käyttäessäni Smart-varmistusvälinettä. Suomessa GriGrin ja tuubien luvatussa maassa olin outolintu Mammut Smartin kanssa. Vakuutin kiipeilykaveriani, että hän on turvallisissa käsissä, ja että hänen niin halutessa voin vaihtaa varmistusvälineen tutumpaan laitteeseen kuten Reversoan. Hän kuitenkin päätti luottaa Smartiin, ja nautti pehmeästä laskeutumisesta kiivettyään reitin toppiin.

Itse nautin myös Smartilla varmistamisesta. Laitteella on ergonominen rakenne ja käyttö on helppoa: köyden syöttäminen liidaajalle on nopeaa, ja löysän sisään ottaminen yhtä jouheaa. Kuitenkin vasta kiipeilijän pudotessa ja alas laskemisessa Smart mielestäni näyttää todelliset kyntensä.

Dynaaminen jarruttaminen putoamisessa on kiipeilijälle mukavampaa, ja Smart lukitsee köyden pehmeästi jopa pienellä voimalla. Kiipeilijän laskeminen on myös erittäin mukavaa ja pehmeää – nosta vain laitetta ylös ja kaverisi voi nauttia miellyttävästä matkasta alas maaperälle.

Koska Smart ei ole yleisesti käytössä Suomessa, on hyvä katsoa ennen käyttöä opastusvideo ja varmistaa, että hajoittelet käyttöä ensin turvallisessa ympäristössä. Heti kun opit käytön – mielestäni siihen ei mene kauempaa kuin tutun tuubimaisen varmistusvälineen oppimisessa – sinusta tulee kulmien suosituin varmistaja (se, että haluatko olla se henkilö, onkin kokonaan toinen kysymys!).

Huonoista puolista: Smartilla ei voi laskeutua (Smart Alpine soveltuu siihenkin), joten jos kaipaat varmistusvälineeltäsi sellaista ominaisuutta, saattaa aiemmin mainitsemani Reverso olla valintasi. Mutta jos varmistat vain sisällä ja yhden köydenmitan kallioilla maasta käsin, Mammut Smart on erinomainen ja luonteva varmistusväline.

Smart toimii single köysillä paksuuksilla 8.7–10.5 mm ja useimpien HMS sulkurenkaiden kanssa. Twin- ja tuplaköysille on olemassa kaksi Alpine Smart-laitetta.

Mammut Smart painaa 82 g, maksaa 30 € ja on saatavilla monista online-kaupoista keski-Euroopassa tai suoraan valmistajalta [www.Mammut.ch](http://www.Mammut.ch)



blue  
kangoo  
films



# KYLMAKIVEA

suomikiipeilyn tarina

ohjaus ja käsikirjoitus VILLE KURRU ja TOMMY VÄNSKÄ kuvaus ja leikkaus TOMMY VÄNSKÄ ja VILLE KURRU  
musiikki ja äänisuunnittelu ALEKSI MYLLYKOSKI  
MATTI A. JOKINEN, SAMUEL HAMMER, ILKKA PALOHEIMO, HENRIK SUIHKONEN ja NALLE HUKKATAIVAL

[www.facebook.com/kylmaakivea](http://www.facebook.com/kylmaakivea)

KiipeilyAreena

HALTI

REISSUMIES



MEMAKIA



bk



VOEMA  
KUOPION KIIPEILYKESKUS





Sonja Valdimellossa.

# KUINKA ONNEKAS OLINKAAN

*tarina eräästä putoamisesta*

*Jääkiipeilyurani on melko vaatimaton. Se on ollut bonus-harrastus, ulkoilua, olosuhdeharjoittelua. Edellisvuonna ehdin jäille kaksi kertaa, kumpanakaan ei liidannut.*

*Tämä keikka oli talven toinen. Ja viimeinen.*

**S**eisoin pimeässä lumisateessa uudet huopikkaat jalassani. Lunta oli kertynyt yön aikana ja lisää puuskutti niskaani. Käänsi selän viimalle ja hörppäsin termosmukistani kahvia. Samalla tajusin, että aamupalani, jogurtti, jäi keittiön pöydälle. Vilkaisin kelloa. Se oli muutamaa minuuttia vaille kahdeksan. En halunnut lähteä enää takaisin hakemaan sitä, sillä jos kyytini ehtisi tulla saisin varmasti naljailua myöhästymisestä. Pärjään onneksi melko pitkälle ilman aamupalaa.

Aloitimme reunasta. Varmistelllessani oli melko viileää, sääennuste oli mielestäni luvannut hieman lämpimämpää. Tuuli oli todella raaka ja äänet hukkuivat sen vinkunaan. Kakkosteluni meni kohtuullisesti, vaikka sormet jäätyivätkin. Jossain vaiheessa toimintaa tuli köyden puolivälin merkki vastaan köyden kulkiessa yläankkurin kautta. Kysyin varmuudeksi, että oliko köysi tosiaan 60-metrinen. Putous oli korkeampi kuin muistin. Seuraavan vuoroni tullessa mittailin hetken putousta. Okei, vedetään köysi alas. Kai voisin yrittää liidiä. Välillä pelotti, mutta ei liikaa. Sain itseni kasattua ja pääsin toppiin. Fiilis oli katossa, olin todella innoissani onnistumisestani. Ajattelin, kuinka voisin kotona kertoa ylpeänä suorituksestani.

Klippasin köyden valmiiseen puuhun rakennettuun ankuriin, joka oli sopivasti kiipeämäni linjan kohdalla. "VOI LASKEA!" huusin alas ja lähdin ensin peruuttamaan askeleilla. Köysi juoksi aika reippaasti, ja toivoin, että varmistajani voisi laskea hieman hitaammin. Pian olin jo reunalla ja samassa hetkessä tajusin, että kukaan ei laskenut minua. Tunsin kovan iskun. En tiedä mihin. En nähnyt mitään, en kuullut mitään. En ehtinyt sanoa enkä huutaa mitään. Tiesin, että nyt käy huonosti. En kuitenkaan ajatellut kuolevani. Jälkeenpäin koin sen jostain syystä kovin lohdullisena. Viimeinen ajatukseni oli vain: "Katsotaan miten käy." Iskeydyin jäiseen maahan oikea kylki edellä.

Avasin silmät ja näin lunta ja jäätä. Olin ainakin elossa. Olin tajuissani. Se on hyvä. Kierähdin toiselle kyljelleni ja pelko kulki läpi kehoni. Hättäännyneeseen kysymykseen vastasin vain omalla kysymykselläni: "Miksi et laskenut mua?" Parin hengenvedon jälkeen lisäsin: "Soita 112!"

Yritin päästä kartalle tilanteesta. Tiesin heti, että ylös nousemista ei kannata edes kokeilla. Toinen kylki oli todella kipeä, samoin rinta, käsi, jalka. Yletyin koskemaan toiseen polveeni. Se ei tuntunut enää polvelta. Olin varma, että se oli menetetty jalka. Näin itseni pyörätuolissa. En halunnut enää koskea siihen. Enkä oikeastaan halunnut edes ajatella kaikkia vammojani. Tiesin vain varmaksi, että viikon päästä hämmöttävä Japanin laskureissu jäisi väliin.

Itkua ei tullut, ainoastaan hätääntynyttä valitusta. Sitä perinteistä: sattu, tulkaa nopeasti. Onneksi kaverilla oli paikan koordinaatit ylhäällä, ainakin tietävät varmasti mihin tulevat. Kun hätäpuhelu loppui tiesin, että apu ei olisi paikalla kymmenessä minuutissa. Kaveri laittoi molempien reput riviin ja saimme ujutettua ne jotakuinkin alleni suojaamaan kylmältä. Pian peittona olivat myös avaruushuovat ja untuvatakki. Siitä huolimatta hampaat alkoivat pian kalista. Tiesin, että näistä tulisivat toistaiseksi elämäni pisimmät minuutit. Vakuutin itselleni, että apu on pian paikalla. Tuska hieman hellitti ja yritin pitää ajatukset kasassa. Otetaan solmu irti ja jääraudat pois.

Halusin puhua jostain muusta kuin tilanteesta. Halusin kuulla jotain positiivista. Kysyin, miten liidini sujui. Sain varmasti hieman kaunistelun vastauksen. Vihdoin kuului sireenien lähestyvä ääni. Ei enää kauaa. Ihmisiä alkoi ilmestyä ympärillemme. Kuulin ainakin kahteen kertaan tiedustelun, että olinko tosiaan tullut ylhäältä asti alas. Näin jokseenkin epäuskoisia ilmeitä, kun kerroin olleeni tajuissani koko ajan. Sain elokuvista tutun kaulurin. Minut ujutettiin parien päälle ja matka alkoi. Rintaani pisti ja hengittäminen oli paikoitelleen tuskallista. Pääsimme autoon, jossa lämmityslaitteiden napit käännettiin kaakkoon.

Oikean käden hiha leikattiin auki mittauksia varten. Hetken päästä kuulin vieressäni istuvan miehen sanovan kuskille: "Vitaaliarvot hyvät". Se kuulosti ainakin positiiviselta. Jossain vaiheessa tiedustelin määränpäättämme. Ajokeli oli huono ja puolen tunnin päästä saavuimme Lahteen, Päijät-Hämeen keskussairaalaan. Katto vilisi silmissä, kun paareja karrattiin pitkin käytäviä. Huokasin ja annoin ammatti-laisten hoitaa hommansa. Noin kahdessa sekunnissa kaikki vaatteeni olivat riekaleina. Neuloja alkoi tulla joka suunnasta ja pian huomasin

olevani sisällä valkoisessa putkessa.

Hetken kuluttua kirurgi tuli antamaan lyhyen tilanneraportin. Kaikki sisäelimet olivat odotusten vastaisesti ehjiä. Selkä oli murtunut, vasen käsi useasta kohtaa ja polvi oli murskana. Mikään ei vaatinut akuuttia leikkausta ja sain pian kuljetusluvan Töölöön. Pii-paa-matka Helsinkiin oli tuskallinen. Sargofagimaisesti paketoituna heittelevässä autossa huono olo oli nopeasti päällä. Töölössä alkoi hitaampi prosessi ja meni tovi ennen kuin kaikki yhteystiedot, detaljit ja koko tarina oli naputeltu koneelle. Käsikirurgin konsultoinnin jälkeen todettiin, että kättä ei tarvitse leikata ja se laitettiin pakettiin. Pääsin osastolle myöhään illalla. Ruokailuajat olivat menneet aikoja sitten. Hoitaja järjesti paahtoleivän päivän ainoaksi ateriksi.

Yhtäkkiä olinkin pimeässä isossa huoneessa valittavien vanhusten kanssa. Tunsin oloni typeräksi. Kuinka typerä onnettomuus. Miten turha juttu, ja olimme vielä molemmat kouluttajia. Vähän jopa hävetti. Miksi en varmistanut, että alhaalla kuultiin huutoni oikein. Huusinkohan kerran vai kaksi. Miksi en huutanut kolmatta kertaa. Miten oli ylipäänsä mahdollista, että juuri tämmöinen onnettomuus käy minulle, joka on (yleensä aina!) tarkka kommunikaatiosta.

Kolmelta yöllä otettiin verikokeet. Neljältä lääkäri tuli herättämään. Piti lähteä ultraäänitutkimuksiin, koska hemoglobiinit olivat tippuneet, mikä tarkoitti sisäistä verenvuotoa. Rintaani pisti sietämättömästi, kun minua puoliväkisin käännettiin ja sisuskalujani skannattiin. Vesi valui silmistä ja hengitys oli tuskallista. Lopputuloksena todettiin, että sisäelimet olivat kunnossa ja verenvuoto oli oikeassa pakarassa isossa mustelma-alueessa. Seuraavana aamuna lääkäri ilmoitti, että minut vietäisiin teho-osastolle. En juuri ajatellut tilanteen vakavuutta. Olin jo luovuttanut kuljettajan ohjekset ja ottanut matkustajan roolin. En hirveästi välittänyt mistään pikkuseikoista, kuten siitä että kääriin puolialastomana pitkin käytäviä. Tunnit, ja lopulta vuorokaudet alkoivat sekoittua mössöksi. En saanut vielääkään ruokaa, koska alun perin leikkauksen piti tehdä seuraavana päivänä, mutta se siirtyi päivällä eteenpäin.

Leikkauksen jälkeen havahduin puolipimeässä tilassa viiltävään kiipuun. Olin hetken jälleen putouksen juurella. Pakotin silmäni enemmän auki ja tajusin olinpaikkani. Vaivuin uudelleen uneen. Olinko ollut sairaalassa kaksi vai kolme yötä. Itse kuvittelin tietäväni ja luulin olevani penaalini terävimpiä kyniä. Todellisuudessa olin aika kujalla kaikesta, mitä ympärillä tapahtui. Joka paikkaan sattui. Neuloja ja kanyyleja oli käden lisäksi tilanpuutteen vuoksi myös vasemmassa jalassa. En pystynyt edelleenkään vetämään syvään henkeä kivun vuoksi. Yhtäkin lisäkipu pistämisestä saattoi aiheuttaa täysin tahdosta riippumattoman haukkomisreaktion. Olin kuin kulhosta lattialle viskattu kultakala. Tiesin, että näytin ja kuulostin pelottavalta. Vinkunan keskeltä yritin selittää “...en... vain... voi.. tälle... mitään...”.

Leikkauksessa polven lisäksi myös kankku oli operoitu. Iso hematooma tarkoitti, että kudokset olivat irronneet toisistaan ja pahimmassa tapauksessa osa takapuolta menisi kuolioon. Operaatiossa kankkuun oli tehty reikä ja sisään asetettu puolentoista miehen kämmenen kokoinen pesusientä muistuttava rätti. Rei’ästä tuli ulos alipaineistettu letku, joka imi kuollutta tavaraa salkkumaiseen laatikkoon. Kaikkien vammojen summana asentovalikoima oli kovin rajoitettu. Selkä oli pidettävä suorana, istumaan ei voinut nousta ja oikealle kyljelle ei voinut mennä. Eli makuuasento selällään, tai hieman vasemmalle kyljelle käännetyinä.

Kun tilanne tasaantui, pääsin pois teholta. Sain ikkunapaikan kolmen hengen huoneesta. Näin ulos ensimmäistä kertaa muutamaan päivään. Muistin kuulleeni tutkimuksesta, jossa luontoa nähneet potilaat paranivat muita nopeammin. Mietin, voisiko neljä isoa kuusta laskea metsäksi? Ensimmäiset yöt leikkauksen jälkeen olivat vaikeita. Olin saanut reisilaskimoon pienen pienen kanyylin, jonka kautta pystyin

nappia painamalla annostelemaan puudutusainetta suoraan jalkaan. Laite oli ohjelmoitu niin, että nappi toimi korkeintaan tunnin välein. Kipu piti kuitenkin unen loitolla ja tuijotin pöydän reunalle huolellisesti asetettua kelloa painike tiukasti kourassa. Ja hetken painalluksen jälkeen rohkenein taas soittaa hoitajan kääntämään asentoa aavistuksen kyljelleen.

Aloin päästä kärryille sairaalarutiineihin. Aamupäivisin oli lääkärinkierros. Yleensä oli aina uusi lääkäri, joka kysyi aina samat kysymykset uudelleen. Sain myös jokaiselta lääkäriltä, hoitajalta ja terapeutilta kuulla kuinka onnekas olin. Se alkoi pidemmän päälle ärsyttämään. Tiesin, että tuurilla oli iso osuus lopputulokseen. Olin toki onnekas, mutta olisin onnekaampi jos olisin välttänyt koko tapahtuman. En ollut juurikaan nukkunut ja olo oli tuskallinen jo pelkästä makaamisesta. Lääkärin käärtäessä kohdalle en jaksanut edes nostaa katsettani vaan vastailin lakonisesti esitettyihin kysymyksiin. Epäilyttävän yksityiskohtaiset kysymykset paljastivat lääkärin kiipeilijäksi. Heräsin horroksesta ja sain vihdoin esittää itse uusia kysymyksiä, kuten voiko kädellä enää jammata ja niin edelleen. Sain ensimmäistä kertaa arvion siitä, koska voisin olla taas kunnossa. Tai arvion siitä, että ylipäänsä tulisin lähes entiseen kuntoon. Kuusi kuukautta. Valo alkoi himmeästi loistaa tunnelin päässä. Sain uutta energiaa tiedonjyvistä, samalla lääkityskin ruuvattiin kaakkoon. Pystyin taas nukkumaan, eikä koko ajan sattunut. Päätin samalla, että tekisin kaikkeni edesauttaakseni paranemista.

Päivät kuluivat yllättävän joutuisasti. Ilman kaikkia ihania vierailuvia ystäviä olisi aika sairaalassa ollut hirveää (ei sillä, että olo olisi missään tapauksessa mukavaa). Pääsin ensimmäistä kertaa reilu viikkoon suihkuun. Operaation tarvittiin vähintään kolme hoitajaa, jotka saivat liukulakanoilla siirrettyä minut muovipäällysteiseen sänkyyn. Vaikka joskus reissuissa on ryönätty useita päiviä ilman suihkua, niin tämä kyllä vei voiton kaikista niistä. Osaston fysioterapeutti kiinnitti sänkyyn jumppakuminauhan, jonka kanssa pystyin heiluttelemaan toista kättä. Pysyin pääosin positiivisena, koska pyrin lukitsemaan kaikki ajatukset tulevaisuuteen ja siihen, miten pystyisin edesauttamaan paluuta entiseen päiväjärjestykseen.

Tottakai muutaman kerran käytiin henkisesti aika matalalla. En halua muistella likaisia yksityiskohtia, joita pelkkä makaaminen toi mukanaan (niin, mihinkään ei noustu, ei edes vessaan). Oli raivostuttavaa olla kokonaisuudessaan muiden armoilla. Pakaraa operoitiin kolmen päivän välein ja alipaineihoito tehoi hyvin. Vajaan parin viikon jälkeen onkalo oli pienentynyt niin, että letkut saatiin pois ja kankku kurottiin kiinni. Pian tämän jälkeen en ilmeisesti ollut enää akuuttia hoitoa vaativa potilas ja sain siirron Laakson traumakuntoutusosastolle.

Mieltä ylentävää miljöötä ei sieltäkään löytynyt. Kuntoutus tarkoitti sitä, että ensimmäisenä aamuna minut revittiin ylös sängystä ja siitä tuli yksi kauheimmista kokemuksista sairaala-aikana. Elimistöni oli kaksi viikkoa ollut täydellisessä makuuasennossa ja järkytys ruumisparalleni oli iso. Pelkkä istumaan nousu oli vaikeaa suoralla selällä ja toinen käsikin oli poissa pelistä.

Hitaasti nousin “Eeva”-telineen kanssa seisomaan (koska en pystynyt kävelemään kepeillä, niin sopiva laite oli Eeva, jossa käsivarret tuetaan ja saadaan paino pois jaloilta). Paketoitu jalka oli kuin lyijyä ja täysin tahdoton. Samalla sekunnilla tuskanhiki ja väreet menivät läpi kehon. Paita liimaantui kiinni ihoon. Päässä alkoi pyöriä ja näkökenttä alkoi uhkaavasti kaventua. Taistelin itseni muutaman metrin vessaan ja jouduinkin istua tasoittelemassa lakananvalkeaa naamaani hetkisen. En ollut varma jaksaisinko takaisin sänkyyn. Halusin kuitenkin vain takaisin makuuasentoon. Onnistuin pääsemään takaisin sänkyyn ja puhaltelin pitkään palautuakseni koetuksesta. Aloin ymmärtää, että tie takaisin tulisi olemaan pitkä. Kuntoutuminen onkin kokonaan oma tarinansa.



Anu Korosuo

**Saku Korosuo on Ruotsin kautta Itävaltaan karannut kiipeilypakolainen. Mies uskoo halkeamien pultittomuuteen ja seisomalähtöihin. Työkseen Saku tekee 3D-mallinnusta ja vetää kiipeilykursseja. Vapaa-aikanaan Saku etsii pehmeitä greidejä ja halpaa vehnäolutta.**

Katso myös kirjoittajan nettisivut osoitteessa [korosuo.com](http://korosuo.com).

**SAKU  
PALAT**

Ajan syrjäistä tietä itäisessä Itävallassa, Hinterbrühlin kylässä kun poliisiauto tulee vastaan. Poliisit käskevät pysäyttämään, mikä ei varsinaisesti yllätä. Jatkuvastihan tässä ollaan tien sivussa. Ulkomaalainen pakettiauto vetää magneetin lailla koppelakkeja puoleensa. Tyypillisesti poliisit ajavat ensin ohi, sitten laittavat vilkut päälle ja kaahaavat perään.

Poliisi avaa ikkunan ja huutaa jotain saksaksi. En ymmärrä ja keskustelu kääntyy nopeasti englanniksi. Poliisit haluavat tietää mistä tulen ja minne olen menossa. Ja ennen kaikkea, miksi joku ulkomaalainen partasuu pörrää pakettiautoineen heidän päämajansa lähetyvillä. Yritän selittää että olin kiipeämässä poliisiaseman takana näkyvällä kalliolla, mutta poliisit eivät selvästikään ymmärrä. Päätän yllättää kokeellisella saksalla:

"Ööö... Ich.... Klettern?"

"AHAA!" Poliisit alkavat hymyillä, näyttävät peukkua ja ajavat tiehensä.

Itävallassa kiipeilijöistä pidetään. Täällä jokainen spandexit jalassa käppäilevä on kansallissankari. Kiipeilyä näkee myös joka paikassa. Kiipeilyä tulee telkkarista. Suurten ostoskeskusten seinii peittävät David Laman julistheet. Mödlingissä ei ole mitenkään epätavallista nähdä kaupungilla ihmisiä, joskus jopa eläkeläisiä, joilla repusta töröttää kiipeilyköysi tai via-ferrata setti.

Pohjoismaissa kiipeilijät ovat usein nimen omaan urheilukiipeilijöitä, jotka treenaavat säännöllisesti, mutta täällä on toinen meininki. Kiipeily on monilla suuri osa elämää, mutta harvat varsinaisesti treenaavat sitä. Kiivetään sitä mikä tuntuu kivalta, ja minkä pääsee tavalla tai toisella ylös. Topossakin on usein pitkillä reiteillä ensisijaisesti merkitty, mitä tasoa pitää kiivetä, jotta reitin pääsee jatkoista vetämällä ylös. Monissa paikoissa vaikeimmat paikat onkin varustettu pitkällä naruilla, joista vaikea kohdan voi kätevästi ohittaa. Alppi- ja bigwall-kiipeilyssä itsellekin tuntuu luonnolliselta, että ylöspääseminen on tyyliä tärkeämpää, mutta täällä vastaa-

vaa ajatusmallia näkee myös kymmenen metrin sporttireiteillä. Gredit ja redpointit eivät kiinnostakaan. Tärkeintä on päästä ylös ja kirjoittaa nimi topissa olevaan vieraskirjaan.

Vaikka kiipeily onkin monille tärkeää, yhtä tärkeää on myös kiipeilyn jälkeinen olut. Useiden kiipeilykallioiden päälle on rakennettu ravintola, ja myönnettävähän se on, mikäs sen hienompaa kuin nauttia kylmä olut heti Hohe wandin kiipeämisen jälkeen. On vaikea kuvitella, että täällä joku jättäisi oluen juomatta tai laihduttaisi kiipeilyn takia. Kaljamahaisia kiipeilijöitä näkeekin enemmän kuin Kumpulnan alkeiskursseilla.

Kallioilla näkee myös paljon perheitä. Joskus perheessä kiipeillään jopa kolmessa polvessa. Siitä missä Pohjoismaissa itketään ettei kiipeilyä voi lasten takia harrastaa, harastetaan täällä kiipeilyä nimenomaan lasten takia. Ensin isä opettaa lasta kiipeämään, ja hetken päästä lapsi kiipeää paremmin kuin isä. Tyypillinen kiipeilypari onkin isä ja poika.

Lapset opetetaan pienestä pitäen liikkumaan vaikeassa maastossa, mutta sillä on myös hintansa, kuten viime syksyn onnettomuus Hohe Wandilla taas osoitti. Kaksi lasta ja isä tippuivat seinämän alas polulta liukastumisen seurauksena. Samoin viereisellä Schneebergillä kuolee vuosittain ihmisiä. Tyypillisesti ihmiset ottavat junan lähelle toppia, ja lähtevät vaeltelemaan kesätamineissa. Keli huononee nopeasti ja yllättäen ei löydetäkään enää takaisin vuoris-tomajalle. Joskus uhrit löydetään vain parinkymmenen metrin päästä majalta. Vehnäoluellakin lienee toki usein osuutta asiaan.

Onnettomuuksista huolimatta kiipeily ja vuorilla liikkuminen ei ole ainakaan vähenemään päin. Suomessa kiipeily on vielä harvojen herkkua, mutta täällä kaikki tietävät että silloin kun v\*tuttaa, on syytä lähteä vuorille katselemaan auringonlaskua.



KOROSUO.COM

**skil** SUOMEN KIIPEILYLIITTO

**SKIL HALLITUS 2015**

pj. Sampsa Jyrkynen, jäsenet Otto Lahti, Arttu Eloranta, Kaisa Rajala, Hanna Pihlajaluoto ja Juho Hirsimäki.

**SKIL JÄSENSEURAT**

- BK CLIMBERS, Helsinki
- CLIMBING CLUB ry. Pori
- CLUB ALPIN SAVONLINNA ry
- HANGON HYRSKYT ry kiipeilyjaos
- HELSINGIN NMKY ry
- HIGH SPORT VAASA ry
- HIRVENSALMEN URHEILIJAT ry (kiipeilyjaos)
- HYVINKÄÄN KIIPEILYSEURA ry Hyvinkää
- HÄMEENLINNAN KIIPEILYSEURA ry
- JYVÄSKYLÄN KIIPEILYSEURA ry
- KARELIAN KIIPEILIJÄT ry Joensuu
- KIIPEILYSEURA KAKKONEN ry Espoo
- KIIPEILYSEURA ORANKI ry Helsinki
- KIIPEILYKERHO KIILA ry Kouvola
- KIIPEILYKERHO VERTIKAALI ry Tampere
- KIIPEILYN VUOKSI ry Imatra
- KIIPEILYURHEILIJAT ry Helsinki
- KIRKKONUMMEN SEUDUN KIIPEILIJÄT ry Kirkkonummi
- KLONDYKE WALL ry Kerava
- KOILLISMAAN KIIPEILYSEURA ry Kuusamo
- KOTKAN KIIPEILYSEURA ry

- KUOPION KIIPEILYSEURA ry
- LAHDEN SEUDUN KIIPEILYSEURA KITKA ry
- LOUNAI-SUOMEN KIIPEILYKERHO KRUXI ry Turku
- MURIKKA ry Seinäjoki
- OULUN CAVE ry
- OULUN KIIPEILYSEURA 91. ry
- PROJEKTI ry Jyväskylä
- ROVANIEMEN VUORISTOKLUBI RVK ry
- SKEY ry Helsinki
- SLÄBI ry Ruotsinpyhtää
- SUOMEN ALPPIKERHO ry Helsinki
- TAMPEREEN NMKY ry kiipeilyjaosto
- TAPANILAN ERÄ ry kiipeilyjaosto Helsinki
- TEAM PANIC ry Porvoo
- TORNIOAVAT ry Tornio
- TURUN NMKY ry

Uudet SKIL jäsenesurat: Hyvinkään Kiipeilyseura ry. Murikka ry. ja Riihimäen Kiipeilijät ry. hyväksyttiin SKIL jäsenesuroiksi.

Seurojen kotisivujen osoitteet ja muut yhteystiedot SKIL [www.sivuilla](http://www.sivuilla).

**SKIL postiosoite:**

Suomen Kiipeilyliitto ry.,  
Erätie 3, 00730 HELSINKI

Toiminnanjohtaja, Kiipeilylehden päätoimittaja, KTO-kurssivastaava: Jari Koski,

[jari.koski@climbing.fi](mailto:jari.koski@climbing.fi), gsm. 040 586 8123. KTO-kurssia ja Kiipeilylehden aineistoa koskevat tiedustelut suoraan Jari Koskelle, mieluiten sähköpostilla.

Liiton toimisto VALO-lajipalvelut on lajiliittojen yhteistoimisto, josta saa yleistä tietoa liiton toiminnasta sekä apua Sporttirekisteri- ja lisenssiasioissa.

Puh. 09 3481 2005,  
email: [lajipalvelut@valo.fi](mailto:lajipalvelut@valo.fi), fax: 09 3481 2602  
Käyntiosoite: VALO-talo 7. krs, Radiokatu 20, 00240 Helsinki

Postiosoite: Lajipalvelut, Suomen Kiipeilyliitto ry. FIN-00093 VALO

Lisätietoja VALO-Lajipalvelut -toimistosta [www.slu.fi/jasenjarjestoille/lajipalvelut\\_pienlajiliitoille/](http://www.slu.fi/jasenjarjestoille/lajipalvelut_pienlajiliitoille/)

**VALO**

Valo on Valtakunnallinen liikunta- ja urheiluorganisaatio ry toimii suomalaisen liikunnan ja urheilun yhdistävänä voimana. Visiona on "Olemme maailman liikkuvien urheilukansa – 2020".

**SKIL JULKAISUJEN MYNTI**

SLU Sporttikaupasta, vain tilauslomakkeella. Linkki löytyy SKIL [www.sivuilta](http://www.sivuilta); [climbing.fi](http://climbing.fi) > julkaisut > hinnat ja tilaukset

**SEURAAVA KIIPEILYLEHTI**

ilmestyy lokakuussa 2015, lehden aineistopäivä on 10.9.2015.

**kova** KOULUTUSVALIOKUNTA

**SKIL AVOIMET OHJAAJA- JA KOULUTTAJAKURSSIT 2015 kesä/syysky**

- 8.-9.8. KTO 1 Tampere
- 15.-16.8. KKK-koee, Olhava
- 20.8. KTO-koee Rovaniemi
- 23.8. KTO-koee Tampere
- 5.-6.9. KTO 1 Helsinki
- 12.9. KTO-koee Helsinki
- 12.-13.9. KO 2, Havukallio, Hollola.
- 19.-20.9. KTO 2 Helsinki
- 19.-20.9. KTO 2 Tampere
- 26.9. KO-koee ja KO-päivitys, Havukallio, Hollola
- 28.-29.9. KTO 1 Rovaniemi
- 19.-20.10. KTO 2 Rovaniemi
- 21.11. KTO-koee Helsinki

Syyskussa **KTO 1, KTO 2 ja KTO-koee** Helsingissä, päivämäärät julkaistaan SKIL [www.sivujen](http://www.sivujen) Tapahtumat-kalenterissa.

**KTO 3 kurssi** järjestetään syksyllä 2015 Tampereen seudulla

**Joensuu, Kuopio ja Mikkeli KTO -kurssit:** info ja kyselyt [Pasi.Penttinen@kaski.info](mailto:Pasi.Penttinen@kaski.info)

**HUOM!** KO/SCI 2-kurssi on kaksipäiväinen ja erillinen koee yksipäiväinen.

Päivämääriin voi tulla lisäyksii ja muutoksia; ajankohtaiset kurssi- ja koepäivämäärät ilmoitetaan SKIL kotisivuilla: [www.climbing.fi](http://www.climbing.fi) > koulutus > kurssi- ja koekalenteri.

Kurssia tai koetta ei voida järjestää, jos osallistujia ei ole tarpeeksi. Jos kurssi joudutaan peruuttamaan, niin ilmoittautuneille ilmoitetaan tästä mahdollisimman aikaisin ja pyritään tarjoamaan korvaavaa päivämäärää.

Tarvittaessa voi myös kysyä yksityiskursseja esimerkiksi yritykselle ja opistolle.

**KTO-kurssien hinnat 2015:**

- KTO moduuli 1: 155 €
- KTO moduuli 2: 155 €
- KTO-koee: 100 €
- KTO-kortin päivitys: 80 €
- KTO 3: 175 €
- KTO-3 päivitys: 100 €

Kaikki ajankohtaiset kurssihinnat löytyvät SKIL [www.sivuston](http://www.sivuston) kurssihinnastosta.

**KURSSIPAIKAT:**

**KTO-kurssit Helsinki;** Helsingin Kiipeilykeskus: [www.kiipeilykeskus.com](http://www.kiipeilykeskus.com).

**KTO 3:** pääsääntöisesti Virrat nuorisokeskus Marttinen [www.marttinen.fi](http://www.marttinen.fi)

**KTO Joensuu:** Pohjois-Karjalan Opisto Niitty-lahti ja koulutuskaallio Vuorivaara

**KTO Rovaniemi:** liikuntakeskuksessa Rovaniemellä, lisätietoa myös [www.santasport.com](http://www.santasport.com).

**KTO Peräpohjan opisto,** Tornio, [www.ppopisto.fi/etusivu](http://www.ppopisto.fi/etusivu)

**KTO ja KTO 3 Basecamp Oulanka** [www.basecampoulanka.fi](http://www.basecampoulanka.fi)

**KTO 3, SCI(KO)- sekä KKK-kursseille** ja kokeisiin ilmoittautuminen vähintään kaksi viikkoa ennen tapahtumaa, jonka jälkeen ilmoittautuminen on sitova ja osallistumismaksu tulee maksaa, vaikkei saapuisi koulutukseen.

Ilmoittautumiset kurssuille ja kokeisiin: **KTO Helsinki:** Jari Koski [jari.koski@climbing.fi](mailto:jari.koski@climbing.fi) tai 040 586 8123.

**KTO Rovaniemi ja TaTu:** Oula-Matti Peltonen  
oula-matti.peltonen@roiakk.fi tai  
040 7547 613.

**KTO Tampere ja KTO 3:** Kimmo Peltonen,  
kt.peltonen@gmail.com tai 0400 219 946.

**KTO Joensuu ja Mikkeli:** Pasi Penttinen, pasi.penttinen@kaski.info.

**KTO Peräpohjan opisto,** Tornio, koulutus@ppopisto.fi tai puh. 050 569 4396.

**SCI (KO):** Jaakko Lehto, jvlehto@iki.fi tai puh. 040 769 5157.

**KKK:** Tuomo Pesonen, tuomo.pesonen@pp2.inet.fi

**KO- ja KKK-kursseille ilmoittautumiset ja tiedustelut myös:** koulutus@climbing.fi

## HUOM!

Jos sinulla on sairauksia, jotka voivat vaikuttaa ohjaajakurssin läpikäymiseen (esim. diabetes, epilepsia, sydänsairaudet) tai olet raskaana, niin ilmoita tästä kurssin järjestäjälle.

## KTO-KLUBIN JÄSENILLE

Klubin jäsenyys on ilmaista vuoden ajan liittymisestä eli KTO -kurssin moduuli 2:lle osallistumisesta. Tänä aikana saat Kiipeilylehden kolme kertaa vuodessa kotiisi. Vuoden kuluttua jäsenyys loppuu automaattisesti, mutta voit jatkaa sitä ottamalla yhteyttä SKIL toimistoon. Jäsenmaksu ensimmäisen vuoden jälkeen on 20 euroa/vuosi.

## NUVA NUORISOVALIOKUNTA

**Valtakunnallinen Junnuleiri** Suomessa järjestetään vuosittain. Lisäinfoa kesän 2015 leiristä keväällä suoraan seuroille.

**Junnuohjaajakoulutus** järjestetään kerran vuodessa tai kysynnän mukaan. Junnuohjaajakoulutuksen voi myös tilata erikseen omalle seuralle jos osallistujia on riittävästi.

**Junioriohjaajan opas kiipeilyseuroille** (Kaisa Härkönen) -opasta voi tilata VALO-lajipalvelu-toimistosta: lajipalvelu@valo.fi

Lisää infoa Nuorisovalion toiminnasta löydät nettisivuilta: [www.climbing.fi](http://www.climbing.fi).

Nuorisasioissa ja tarvittaessa junnuohjaajakoulutusta voit ottaa yhteyttä Eeva Mäkelään [eeva.makela@humak.fi](mailto:eeva.makela@humak.fi)

## kiva KILPAILUVALIOKUNTA

### Kilpailuvaliokunnan kokoonpano:

Kaisa Rajala: puheenjohtaja ja juniorimaajoukkuevastaava, [kaisa.rajala@bouldertehdas.fi](mailto:kaisa.rajala@bouldertehdas.fi), Peter Hammer: aikuisten maajoukkuevastaava, [peter.hammer@kiipeilyareena.com](mailto:peter.hammer@kiipeilyareena.com), Jorma Käyhkö: valmennus  
Veera Turkki: tiedotus

### KILPAILUT 2015

31.10. SM-köysikilpailut, Helsingin Kiipeilykeskus Tapanila

28.11.2015 PM ja SM Boulder

Kilpailuita koordinoi Kaisa Rajala.

### TUOMAROINTIKOULUTUS

#### Huom. Tuomarointikoulutuksia järjestetään kysynnän mukaan:

SKIL tarjoaa seuroille / kiipeilyhalleille mahdollisuutta omien tuomareiden kouluttamiseen. Nyt kannattaa mahdollisimman nopeasti sopia koulutus omalle seuralle, lisätiedot: [kaisa.rajala@bouldertehdas.fi](mailto:kaisa.rajala@bouldertehdas.fi)

Kustannuksia koulutuksesta tulee kouluttajien kulujen verran (matkat + päiväraha), ja seuran tulee itse järjestää tilat koulutusta varten.

Tuomarikoulutus sisältää sekä boulder- että köysiosuuden. Koulutus sisältää noin kuuden tunnin teoriaosuuden, kaksi harjoittelukertaa (köysi ja boulder) sekä kirjallisen tentin. Koko koulutuksen suorittamisen jälkeen saa kansallisen tason kiipeilytuomarin pätevyuden. Koulutus on mahdollista jakaa myös köysi- ja boulderosuuteen, jolloin kyseisen osuus voidaan järjestää ennen kisoja, ja kisoissa saa käytännön harjoittelun heti tehtyä.

SKIL:n sivuilla on päivitettävä lista pätevistä kansallisen tason tuomareista. Suomen päätuomari on Kaisa Rajala.

Lisätietoja: Kilpailuvaliokunta, Kaisa Rajala: [kaisa.rajala@bouldertehdas.fi](mailto:kaisa.rajala@bouldertehdas.fi) tai [kilpailu@climbing.fi](mailto:kilpailu@climbing.fi)

Palautetta, kysymyksiä ja ideoita kilpailutoimintaan voi lähettää sähköpostitse osoitteella: [kilpailu@climbing.fi](mailto:kilpailu@climbing.fi)

**HUOM!!** Kilpailuvaliokunnan Internet-sivuiltä löytyy valikko "Kilpailun järjestäjän opas", josta löytyy hyödyllistä tietoa ja ohjeita kiipeilykilpailun järjestämiseen. Tutustu kilpailuvaliokunnan sivuihin [www.climbing.fi](http://www.climbing.fi) kohdassa Kilpailu.

## skil-tuki seuratoiminnan kehittämiseen

SKIL jäsenseurat voivat hakea tukea kiipeily- ja seuratoiminnan aloittamiseen ja kehittämiseen. Tukianomukset käsitellään hallituksen toimesta hyväksytyin budjetin puitteissa. Tuki voi olla joko työtä ja neuvontaa (esim. lähetetään asiantuntija boulderseinää suunnittelemaan ja valvomaan rakentamista) tai rahallista tukea.

### Hakuperusteet:

Ainoastaan SKIL jäsenseurojen haettavaksi, ensisijaisesti pienien paikkakuntien seurojen tukemiseen ja seuduilla, missä ei ole paljoa kiipeilytoimintaa.

### Esimerkkejä hankkeista:

- tien levikkeen tai pysäköintipaikan rakentaminen kiipeilypaikan yhteyteen. Vain yhteistyössä maanomistajan ja lähiasukkaiden kanssa!
- kalliotalkoiden kustannuksiin
- junnutoiminnan aloittaminen
- kiipeily-/boulderseinän suunnittelu ja rakentaminen
- kiipeilykilpailun järjestäminen

**Hakemuksessa tulee näkyä:** avustuksen käyttötarkoitus ja mille ajalle haetaan, vastuuhenkilö, talousarvio, haettava summa, seuran ja paikkakunnan olosuhteet kiipeilyyn kannalta.

Vapaamuotoinen hakemus lähetetään

osoitteeseen: Jari Koski SKIL ry.

Erätie 3, 00730 HELSINKI

SKIL hallitus päättää avustuksen jakamisesta.

## access

On kokeneen kiipeilijän velvollisuus opastaa uusia harrastajia "pelisäännöissä". Huono tai ajattelematon käytös kallioilla leimaa samalla kaikki kiipeilijät, eikä meillä ole varaa menettää yhtäkään harvoista harrastuspaikoistamme kieltojen takia.

Tässä tärkeimmät ohjeet kiipeilykallioilla ja bouldereilla sekä myös jääkiipeilypaikoilla liikuttaessa:

- autojen pysäköinti vain niille osoitetuissa paikoissa ja lähiasukkaiden kulkemista estämättä. Pysäköinti ei saa estää työkonien ajoa pelloille tms.
- yksityistien tilapäinen ja satunnainen käyttö on sallittua, paitsi jos virallinen (omatekemä) pähvinen ei kelpaa) ajokielto-merkki. Oikeaa ajokieltoa pitää noudattaa.

- ystävällinen ja kohtelias käytös kiipeilypaikan lähiasukkaita ja muita luonnossa liikkuvia kohtaan on itsestäänselvyys.
- ollaan metelöimättä kalliolla ja viedään omat roskat pois.

## Uutta kiipeilykalliota tai bouldereita suunniteltaessa:

- ennen kuin aloitat kiipeilytoiminnan kalliolla, ota ensimmäiseksi yhteyttä paikalliseen kiipeilyseuraan. Sieltä saat tietoa mahdollisista sopimuksista maanomistajan kanssa, kiipeilykielloista ja rajoituksista. Paikallisella jäsen seuralla on mahdollisuus käyttää SKIL:n resursseja porahakojen asennuksessa.
- ennen reitintekoa selvitetään aina maanomistaja ja kysytään häneltä luvat sekä pysäköinti, kulku kalliolle ym. Myös näkö/kuuloetäisyydellä asuvilta pitää pyytää lupaa, vaikkei olisikaan maanomistaja.
- myös uusissa boulderpaikoissa kannattaa aina ottaa ensin yhteys maanomistajaan, yleensä silloin myös saa kiipeillä. Jos ei ole maanomistajalle mitään ilmoitellut, niin jossain vaiheessa, kun porukkaa alkaa kivillä käymään enemmän, aina tulee ongelmia ja siinä vaiheessa saattaa olla peli menetetty kiipeilyn suhteen.
- paikallisesta ympäristökeskuksesta saa tietää, että onko kalliolla/kivillä suojeltavia kasveja.

Jokamiehen oikeuksien nojalla luonnossa saa toisen maalla liikkua lihasvoimalla aiheuttamatta vähäistä suurempaa haittaa.

Tämä perustuu rikoslain hallinnanloukkauksäädöksiin. Maanomistajalle ja lähiasukaille ei saa tuottaa häiriötä eikä luonnolle saa aiheuttaa vahinkoa. Esimerkiksi pulttitukseen tarvitaan aina maanomistajan lupa.

**HUOM:** Linkki uuteen Ympäristöministeriön julkaisuun ”Jokamiehen oikeudet ja toimiminen toisen alueella” löytyy SKIL www-sivuilta: Access > Jokamiehen oikeudet Kiipeily -osassa 1, sivu 71

## VOIMASSA OLEVAT KIIPEILYKIELLOT:

- Klöverberget, Siuntio
- Vanjärvi, Vihti
- Ispoinen, Turku

**Säkylä Pirunvuoren** kiipeilykielto on päättynyt! Käytössä on uusi parkkipaikka ja kulku kalliolle. Ehdottomasti on noudatettava uusia ohjeita. Ohjeet jammi.netissä: [www.jammi.net/kalliot/pirunvuori/index.html](http://www.jammi.net/kalliot/pirunvuori/index.html)

**Siuntion Falkberget:** jätä auto kauas kalliosta sellaiseen paikkaan, jossa se ei estä mitään liikennettä ja josta kenellekään ei tulisi mieleenkään valittaa.

Ajantasalla olevat access-ohjeet, tiedotteita ja lisätietoa kiipeilykielloista löytyy SKIL www-sivuilta Access-osiosta ja nykyisin tiedotteita on myös Slouppi.net-sivustolla.

## Seuratiedotteet

### KIIPEILYURHEILIJAT RY

**Kiipeilymatka Ranskaan** Haluatko lähteä kiipeilymatkalle ulkomaille, mutta et tiedä minne menisit tai et ole aikaisemmin sellaista tehnyt? Nyt on hyvä mahdollisuus lähteä Kiipeilyurheilijoiden yhteiselle kiipeilymatkalle Etelä-Ranskaan. Mukaan saa tulla vaikka ei olisikaan Kiipeilyurheilijoiden jäsen! Lisätietoja seuran nettisivuilta [www.kiipeilyurheilijat.fi/jasenille/matkat](http://www.kiipeilyurheilijat.fi/jasenille/matkat)

**Kivet tutuiksi 2015** Kiipeilyurheilijoiden viikoittainen Kivet tutuiksi -sarja on jälleen käynnissä! Tiedossa on rentoa yhdessä kiipeilyä ja hengailua. Mukaan saa tulla vaikka ei olisikaan Kiipeilyurheilijoiden jäsen!

Aikataulut, paikat ja lisätiedot löytyvät seuran verkkosivuilta [www.kiipeilyurheilijat.fi/ajankoh-taista/kivet-tutuiksi-find-crags-2015](http://www.kiipeilyurheilijat.fi/ajankoh-taista/kivet-tutuiksi-find-crags-2015)



**NORRA KUSTLANDET**

**Klättring i Norrbotten-Västerbotten-Ångermanland**

Pohjois-Ruotsin uutta kiipeilytopoa ollaan Uumajan seudulla odotettu epäuskoisin tuntein vuosikausia. Keväisin topon tekijät ovat välillä antaneet elonmerkkejä, että "ihan kohta tulee topo ulos". Syksyllä paikalliset varovasti kyselevät, josko jo ensi vuonna olisi ihan oikeasti tulos. Vähän niin kuin Helsingissä odotetaan kiipeilyaiheista dokumenttia. Niinpä en ollut uskoa silmiäni, kun viime viikolla postista kilahti uudenkarhea "Norra Kustlandet" -topo. Itsehän tosin muutin Ruotsista pois jo lähes vuosi sitten, mutta kiinnostus projektia kohtaan on siitä huolimatta pysynyt vahvana.

Topon oli alunperin tarkoitus korvata vanha Uumajan topo, mutta projekti kasvoi kasvamistaan ja uusia alueita haluttiin enemmän mukaan. Nyt toposta löytyy mm. Niemisel, Ängesbyn, Blåberget, Offerhällan, Ringkallen, Rösåsberget, sekä noin 30 muuta kalliota tai boulderaluetta Örnsköldsvikin ja Haaparannan väliltä. Kokonaisuudessaan topossa on 311 sivua, joten kyse on ihan kattavasta paketista. Trädireittejä löytyy 385, sporttireittejä 267 ja bouldereita 908 kappaletta.

Jonas Wiklund on ollut päävastuussa projektista, ja hänen käsialaansa on myös Uumajan seudun edellinen, nyt jo loppuunmyyty topo. Jonas on pitkän linjan kiipeilijä, ja tuntee Pohjois-Ruotsin kalliota paremmin kuin kukaan muu.

Topo ei ole siinä mielessä "uusi", että suurin osa topon sisällöstä on ollut sellaisenaan aikaisemminkin jo netissä. Nyt kuitenkin kaikki tieto on saatu yksiin kansiin, ja virheitäkin on osittain korjattu. Tosin ainakin Rösåksen osuuteen oli valitettavasti tullut jonkin verran virheitä. Onneksi suurin osa alueista löytyy myös 27cragista, josta voi vielä tarkistaa viimeisimmät tiedot.

Topokuvat kalliosta ovat piirrettyjä, samalla lailla kuten esimerkiksi "Suomen kalliokiipeilyreitit 2008". Tämä oli pienenlainen pettymys, itse kun tykkään enemmän topoista, joissa reitit on piirretty valokuviin. Toisaalta topossa on erittäin paljon kuvia, jotka paitsi auttavat reittien löytämisessä, antavat myös hyvän kuvan Pohjois-Ruotsin kiipeilystä.

Kallioiden esittelyn kohdalta löytyy varsinaisen esittelyn lisäksi myös ajo-ohjeet, parkkipaikan koordinaatit, lähestyminen, kallion ilman-



suunta, kartta, paras kiipeilyajankohta, reittien määrä ja vaikeus sekä mahdolliset access-ongelmat.

Topoon on päätetty ottaa myös muutama kiipeilykielossa oleva alue, joista ei tähän mennessä ole juuri tietoa löytynyt. Uusi topo tulee varmasti lisäämään kävijämääriä kyseisille alueille, joten nähtäväksi jää, mihin suuntaan tilanne kehittyy.

Osassa paikoista on myös kerrottu missä kannattaa leiriytyä. Sekin on hyvä tässä yhteydessä mainita, että esimerkiksi Niemiselin mökissä pitkäaikainen majoittuminen ei ole ok, kaksi yötä on ehdoton maksimiaika. Tietoa löytyy paljon myös lapsiperheille. Topossa on esimerkiksi merkitty onko kallio lapsiystävällinen, sekä pääseekö paikalle lastenrattaiden kanssa.

Toposta löytyy mukavasti myös suomalaisväriä. Esimerkiksi Ängesbyn on hyvin pitkälti Jani Lehtosen ja Sami Haapakosken käsialaa, ja Rösåksen sporttisektorit pääosin allekirjoittaneen harjailun tulosta.

Kaiken kaikkiaan Norra Kustlandet on mahtava paketti kenelle tahansa kuka kiipeilee alueella. Topon tekstit on sekä ruotsiksi että englanniksi.

**JÄVRE-HÖGBERGET**

**Svensk text i svart.**

**English text in blue.**

**Vägkartor Road maps**

**QR-kod. Läs av denna med mobiltelefonen för GPS-navigering.**

**QR map. Scan this with smartphone for GPS-navigation.**



Antti Miettinen ja Heikki Kangas, Costa Blanca, Forada. Kuvaaja: Juho Seppänen.



moln.fi

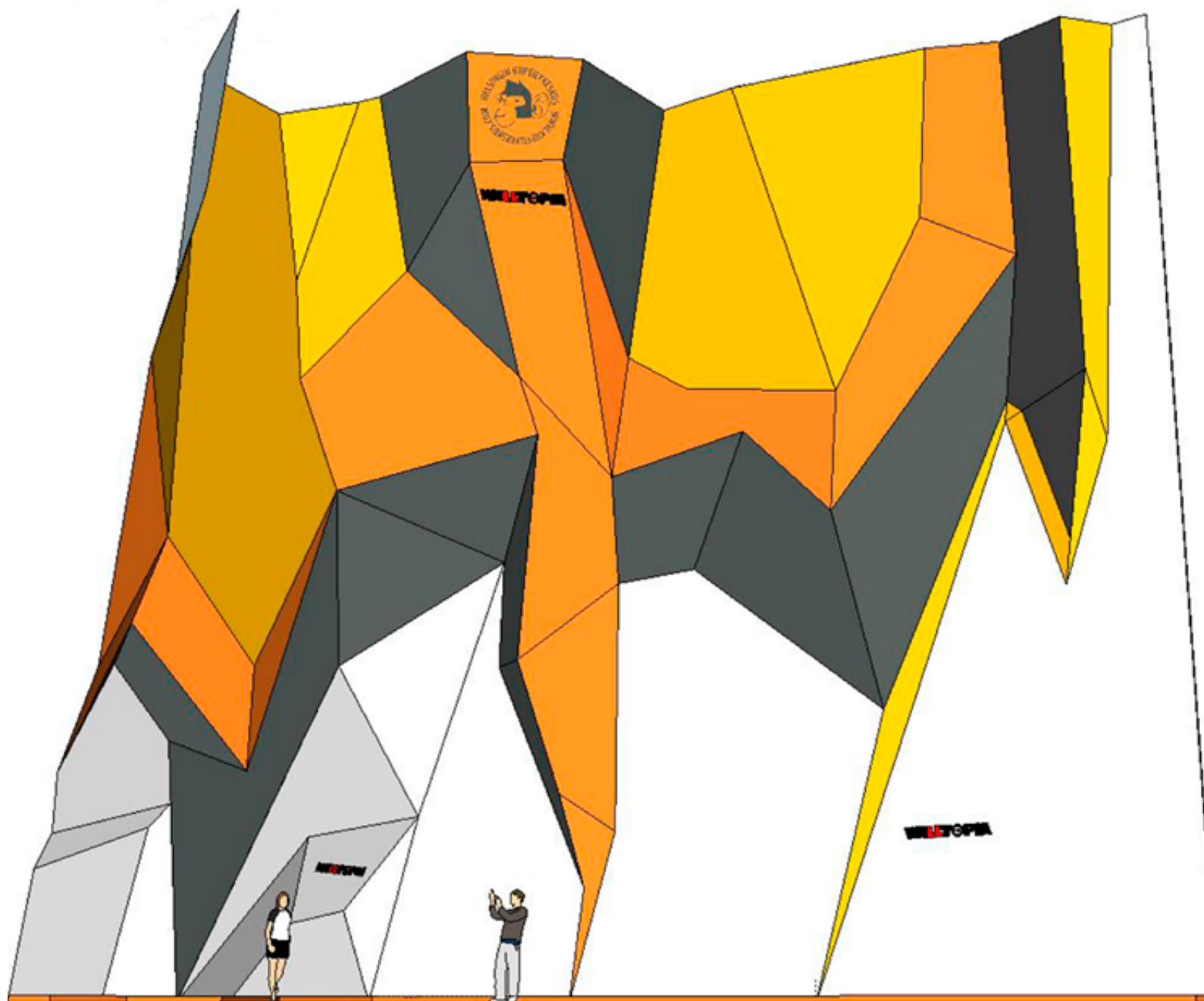
**KIIPEILYMATKOJA!**

**ESPANJA • ALASKA • NEPAL • SKOTLANTI**

Helsingin Kiipeilykeskuksen hallitointi on remppatauolla kesä- ja heinäkuun. Kalliokiipeilyn perus- ja jatkokurssit pyörivät läpi kesän.

Kiipeilyvarustekauppa Puoti palvelee arkisin klo 9-16.  
Puodin valikoima ja hinnastot löytyvät myös nettisivuilta:  
[www.kiipeilykeskus.com/infojahinnasto/puoti](http://www.kiipeilykeskus.com/infojahinnasto/puoti)

Elokuussa A-hallia ei tunnista entisekseen:



Psst! Kalenterit esiin!

Suomen suurin köysikiipeilytapahtuma.  
Ikinä. 31.10.2015.





# SPIRIT EXPRESS

Höyhenenkevyeen klippaamiseen.